

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiuntur ...

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

De appellationibus, recusationibus & relationibus Titulus XXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61552)

dente opponi potest post sententiam, quia per huiusmodi transactionem actio & instantia fuerunt extincta, *Mohed. dec. 3. de transact. c. 1. de transact. c. 1. de lit. contest. in 6. l. fratris tui & ibi DD. C. de transact.* Quarto in alijs qui restituuntur ex clausula generali, *l. fin. ff. de in integr. restit. Bart. & DD. in l. 1. C. de iur. & fact. ignor.* Quinto in casibus, in quibus post sententiam, instrumenta, aut testes perduci possunt notatis, *per Mynsng obs. 63. cent. 4.*

62 A pronuntiatione siue mandato † de exequendo rem iudicatam dato inter easdem personas, inter quas lata fuit sententia, aut ab ipsa executione, non datur appellatio, *d. l. ab executione C. quorum appell. non recip. l. executorem C. de execut. re iud. l. ab executore ff. de appell. c. nouit. eod. Fel. in c. quoad consultationem, nu. 13. & 14. hoc tit. Caput aq. del. 40. part. 1. neque etiam à declaratione qualitatis pertinentiarum, non augmentium, vel minuentium condemnationem, sed tantum inducentium interpretationem declarationum sententiæ; quia non est noua sententia interlocutoria, sed quædam declaratio, quæ fingitur vna cum sententia declarata eodem tempore emanasse, *Bald. in l. terminato n. 6. C. de fruct. & lit. expens. Bart. in d. l. ab executore n. 7. ff. de appell. Rom. cons. 45. Rot. diuers. dec. 100. n. 14. & seqq. part. 1. nisi excedatur modus, & in ipsa appellatione facta in scriptis exprimaturs excessus, Clem. appellanti de appell. Myns obs. 32. cent. 3. excedit autem executor modum non seruando iuris ordinem, gloss. in d. l. ab executione in verb. excedunt C. quor. appell. non recip. inique interpretando sententiam, Bart. in l. ab executione num. 15. ff. de appell. & quot modis dicitur plus vel minus, Bartol. in d. l. ab executione n. 3. C. quorum appell. non recip.**

De appellationibus, recusationibus & relationibus

Titulus XXVIII.

S V M M A R I A.

- 1 Sententia impugnatur quinque modis.
Per appellationem.
- 2 Per supplicationem quando lata est à principe vel ab alio à quo appellare non licet.
- 3 Per querelam in casibus in quibus sententia non transit in iudicatum.
- 4 Per restitutionem in integrum.
- 5 Per viam nullitatis.
- 6 Appellatio alia est extraiudicialis, alia iudicialis.
Extraiudicialis appellatio est ab illato seu futuro grauamine siue ab electionibus, & alijs extraiudicialibus actibus ad superiorem qui potest adire per querelam pronocatio.
- 7 Regulariter non est licita appellatio ab actibus extraiudicialibus.
- 8 Non habet regulariter vim citationis interposita à futuro grauamine.
- 9 In ea non requiritur expressio causa vel persona.
- 10 Sufficit quod fiat ex verisimili causa & postea subsequatur grauamen.
- 11 Non operatur retractationem attentatorum nisi si specialis causa grauaminis fuerit expressa & probata.
- 12 Habet vim citationis quando fit à grauamine illato extra iudicium in beneficiis & alijs actibus in quibus appellatio à iure permittitur.
- 13 Interponenda est infra decem dies in scriptis causa expressa, petitis apostolis in presentia iudicis vel prelati grauamen inferentis, vel eius procuratoris in causa specialiter constituti, vel eorum alteri legitime intimari.
- 14 Quod si appellatus absit & procurator specialis non reperiat, quomodo fieri debeat intimatio.

- 15 Quando interponitur per procuratorem requiritur similis procuratorij incrimatio.
- 16 Appellans debet eam finire & prosequi intra annum.
- 17 Multos operatur effectus deuoluit causam.
- 18 Limita quando interponitur contra pacificum possessorem aut eum qui habuit gratiam siue collationem & ab ea suisque processibus appellatur.
- 19 Potestatem eius à quo appellatur suspendit sed non suspendit factum de praterito, nec etiam id quod est omnino consecutum ad ius explicitum de praterito.
- 20 Reuocationem attentatorum operatur qua fiunt post & contra appellationem probata veritate causa in fauorem appellati, contra appellantem vero indistincte reuocantur.
- 31 Non inducit litis pendentiam.
- 22 Prosequenti appellationem extraiudiciale non obstat exceptio excommunicationis. Impedit quod alius iudex non cognoscat de illo super quo fuit appellatum.
- 23 Iudicialis appellatio est à minore iudice ad maiorem prouocatio.
- 24 Suspendit omnia quae ipsam appellationem tangunt.
- 25 Rescindit sententiam & reducit ad statum in quo erat post litis contestationem.
- 26 Eximit appellantem à iurisdictione iudicis à quo in illa causa.
- 27 Tollit praesumptionem iustitiae qua est pro sententia.
- 28 Deuoluit cognitionem & executionem ad iudicem ad quem.
- 29 In sententia censurarum operatur effectum deuolutiuum non suspensiuum.
- 30 A quibus appellare non licet.
- 31 Appellari debet infra decem dies à die sententiae.
- 32 Ab interlocutoria iure civili non appellatur, sed à definitiua cuiuscunque iudicis.
- 33 à Delatione iuramenti litis decisorij ab eo contra quem iuratum est.
- 34 Iure Canonico à definitiua interlocutoria & omni grauamine permissa est appellatio nisi reperiatur prohibita.
- 35 Quae regula limitatur octo modis.
- 36 Appellatio semper est admittenda quando complicantur duae causae, quarum vna admittit appellationem, altera non.
- 37 Appellatio est de appendicis illius instantiae cuius est sententia à qua interponitur.
- 38 Appellare qui possunt.
- 39 Appellatio est communis utrique parti, etiamsi vna pars tantum appellauerit.
- 40 Limitatur dicta regula tribus modis.
- 41 Appellans an possit renunciare appellationi interpositae à definitiua vel ab interlocutoria sententia inuito appellato.
- 42 Appellandum est utroque iure ad superiorem iudicem gradatim.
- 43 Ad summum Pontificem valet appellatio omnis medijs.
- 44 Ad quatuor patriarchas principales in omnibus prouincijs eorundem iurisdictioni subiectis omnis medijs prouocatur.
- 45 Ad legatum à latere in prouincia sibi decreta.
- 46 A Delegato appellantur ad delegantem.
- 47 A Subdelegato à delegato principis, ad quem sit appellandum.
- 48 Appellatio interponi debet coram iudicibus vel maiore parte ipsorum si plures sint separatim vel coram iudice qui sententiam tulit.
- 49 A Definitiua incontinenti sufficit viua voce appellare, alias in scriptis appellandum est.
- 50 Ab Interlocutorijs habentibus vim definitiua potest etiam incontinenti appellari.
- 51 A mere interlocutorijs vel grauamine extra iudicium à iudice illato vel comminato, cum qua solemnitate sit appellandum.
- 52 Iudicium à quo appellatur officium.
- 53 Apostoli sunt pars & de substantia appellationis.
- 54 Appellans continuans iudicium coram iudice, à quo

- à quo videtur appellatione interposita renuci-
are.
- 68 Sententia super desertione, an sit definitiua vel
interlocutoria.
- 69 Appellationis fatalia an possint prorogari.
- 70 Appellationis iudex debet pronunciare primam
sententiam iustam vel iniustam.
- 71 Appellationis iudex, siue ordinarius sit, delega-
tus principis, aut vnus ex Rota auditoribus,
an & quando suam sententiam exequatur.
- 72 De Nullitate cognoscitur excipiendo & agen-
do, aut incidere aut principaliter & de perse.
- 73 In causa nullitatis quis sit iudex competens,
An debeat pramittere cognitionem super nulli-
tate antequam possit cognoscere de negotio
principali.
- 74 Nullitas quandoque principaliter proponitur
cum ipsa appellatione, vti pote appellans dixit
sententiam nullam & si est aliqua appellauit,
& deserta appellatione non censetur deserta
nullitas.
- 75 Limita tribus modis.
- 76 Appellatione deserta licet causa nullitatis re-
maneat primi iudicis officium non impeditur
in execut. vna sententia nisi ex parte illius qui
proponit nullitatem nihil sit probandum.
- 77 Nullitates que attenduntur in Romana Curia.
- 78 De Nullitate trium conformium aut alicuius
ex eis nullatenus agi potest donec huiusmodi
sententia plenaria executioni fuerim de-
mandata.
- 79 Recusari qui iudices possint.
- 80 Recusationum causa.
- 81 Recusatio proponi debet in principio.
- 82 Recusari potest Ordinarius etiam si causam delega-
uerit in iocum antequam fuerit recusatus.
- 83 Quid iuris sit in iudicio dato à sede apostolica.
- 84 Recusans Ordinarium aut delegatum à Papa
causas coram iudice debet allegare & cum
aduersario arbitros eligere, & quomodo sit
procedendum.
- 85 Quid iuris si plures sint delegati à sede apostol-
ica.
- 65 Annus datur ad inchoandam ac exercendam ap-
pellationem, sed iudex à quo quando admi-
sit appellationem, immo ipse appellans
potest sibi praefigere terminum infra quem se
presente coram iudice ad quem & appellatio-
nem prosequatur.
- 66 Appellanti à definitiua iuxta stylum Curia Ro-
mana dantur apostoli reuerentiales cum ter-
mino decem dierum in forma.
- 67 Ex fatalium cursu siue à iure siue ab homine
præfixo quamam deducantur.
- 68 Iudex à quo non potest statuere appellanti ter-
minum breuiorem ad finiendam appellatio-
nem.
- 69 Appellanti an currant fatalia quando formauit
libellum ineptum vel constituit procuratores
non idoneum.
- 70 Iudicis ad quem appellatum fuit officium &
in appellatione iudiciali distinguuntur qua-
tuor casus circa decernendam inhibitionem
& cognitionem principalis negotii.
61. In appellatione extraiudiciali quid iuris sit.
- 62 Secundo ad officium iudicis ad quem pertinet
reuocatio attentatorum.
- 63 Appellationis causa imponitur exordium vna
tantum parte presente, dummodo interueni-
at citatio alterius.
- 64 Appellans, seu alias ob lapsum biennij ad ali-
um iudicem recurrens, tenetur suis expensis
ab eo transferre & reproducere parte citata.
- 65 Appellans appellationem iudicalem & extra-
iudicalem vsque ad finem peragere debet in-
fra annale tempus & ex causa impedimenti
in primo fatali infra biennium.
- 66 Appellatus ante vltimum mensem biennis pro-
sequi potest, sed non petere desiniri.
- 67 Neutro comparente post secundum fatale per-
manet sententia rata & appellans causæ de
appellatoris iniuriamine.

- 86 Aut recusetur subdelegatus à delegato Papa.
 87 Delegatus ab Episcopo vel officiali episcopi,
 Vicarius Episcopi.
 88 Locus iudicij & notarius possunt suspecti recusari absque expressione causa.
 89 Recusatio an & quando pariat nullitatem actorum.
 90 Delatio est quando iudex de iure dubitans refert causam ad principem ad Praesidem de iure consulens.
 91 Fieri debet postquam est conclusum in causa.
 92 In Relatione faciendae quanam requirantur.
 93 A Relatione siue litteris qua mittuntur principi potest appellari.
 94 Relatione facta à sententia lata secundum consilium principis potest appellari.

APPELLATIO effectus sententiae & iurisdictionem iudicis in illa causa suspendit, cognitionemque causae deuoluit. Similiter recusatio & relatio iurisdictionem iudicis suspendunt, eamque deferunt ad superiorem, ideo post titulum de sent. & re iud. subiicitur hic titulus, ad euitandam rubricatum multiplicitatem. Impugnatur & sententia quinque modis, Primo per appellationem & tertio appellare non licet, Tit. C. ne liceat in vna eademque causa 3. pronocare Franc. in c. directe n. 3 & seqq. hoc tit. Est de ordinatoris iudicij, & propterea in ea seruandum est forum in quo litigatur, Mar. in cap. quod clericis n. 4. de for. compet. Dec. in c. ecclesia S. Maria n. 42. de constit. 1. in l. cunctos populos n. 56. & seqq. C. de sum. Trinit. & fid. cath. Achil. 2. dec. 12. de appel. Secundo per supplicationem videlicet, quando lata est à principe vel ab alio à quo non licet appellare, l. à proconsulibus §. à praefectis C. de appellat. l. 1. ff. à quib. appell. non licet, & 2. supplicare non licet: l. si quis & aut. ibi posita C. de precib. imper. offer. & c. potest & a principi deuoluit: aut. qua supplicatio

C. de precib. imper. offer. & c. 10. And. in c. ex litteris n. 9. 14. & 15. de in integ. restit. Achil. dec. 5. hoc tit. tollitur potestas supplicandi, non decennio, sed biennio: l. 1. C. de sent. prof. prat. de lapsu decem dierum distinguitur, quoad exactiorem cautionis; quia si infra decem dies supplicatum est, non mandatur sententia executioni, nisi vtrix pars dignam fideiussionem praebuerit tantum restitui cum legitimis augmentis, quantum fuerit in condemnatione, si legitima retractione sententia resoluatur; si vero post decem dies supplicetur, sitre fideiussione mandatur sententia executioni, eiusdem retractionis iure reseruato, d. aut. qua supplicatio aut. vt sponsalitia largitas §. aliud quoque coll. 9. l. v. nica C. de sent. prof. prat. Ioan. Andr. in d. c. ex litteris nu. 15. Tertio per & querelam in casibus 3 in quibus sententia non transit in iudicatum, praemissa summaria, per iudicem, qui aditur causae cognitione de iniustitia & errore commisso in sententia, Pan in c. consanguinei num. 7. in fin. de re iud. vt sententia excommunicationis, & cuiuslibet censurae ecclesiasticae quoad effectum irretactabilem, potest enim retractari etiam post mille annos, c. fin. de pen. c. ad reprimendam & ibi glo. in verb. suspendatur & Pan. n. 6. & Can. de offic. ord. Fel. in d. c. consanguinei n. 2. rbi ponit. 4. fall. A clara in quacunque materia, in qua transitus in rem iudicatam induceret peccatum, c. lator c. consanguinei de re iud. glo. fi. in cap. inter monasterium post prin. & Fel. in clator. nu. 15. eod. leu praetextu iuramenti necessarii, l. admonendi ff. de iureiur. aut lata sit super aetate ex aspectu, l. minor 25. annis adito ff. de minor. & c. siue in causae matrimoniali, c. non debet in fine de consang. & affn. Praepos. in c. lator. nu. 3. qui fil sine legit. vbi distinguit inter causam mat. & legitimis. & Can. aut beneficiati, cap. constitutus de appel. & ibi Franc. siue alijs casibus cumulatis per Rom.

in repet. l. admonendi n. 34. & pluribus seqq. ff. de iureiur. & per Marant. in Speculo aureo part. 6. in verb. & demum fertur sententia. nu. 128. & seqq. vel lata sit super illicito, & prohibito à iure, non remissibili de consensu patrum: l. si sponsus §. si vxor ff. de donat. inter vir. & vxor. vti vxor vel maritus donationis causa exceptione summoueri voluerit, aut quis confessus fuerit debitum vsurarium esse verum debitum, Bartol. & Bald. in d. §. si vxor. Fel. m. lator in fine hoc tit. Quoad alios effectus sententia in supradictis casibus transit in rem iudicatam, quemadmodum & alia sententia: debet enim appellari infra decem dies, alias post decendum præsumitur pro iustitia sententia, & transfertur onus probandi in querelantem, Pan. in d. c. consanguinei n. 10. & non auditur (verbi gratia) excommunicatus appellando, gl. in d. c. ad reprimendam in verb. suspendatur & ibi Can. de offic. ordin. audietur ergo post decendum per viam querelæ, sed non apud eum iudicem, qui non potest adiri, nisi per appellationem, ideo si episcopus tulit sententiam in subditum ad petitionem alterius subditi, non potest excommunicatus post decendum querelare apud archiepiscopum, quia archiepiscopus non est iudex subditorum episcopi regulariter, nisi per appellationem, c. pastoralis de off. ord. c. venerabilibus in princ. de sent. excommunic. in 6. dictum est supra t. de off. ordin. Quod limita nisi ex nouo grauamine, quia excommunicatus petit absolutionem post decendum, & episcopus iniuste absolutionem denegar, tunc enim poterit ex nouo grauamine appellari ad archiepiscopum, d. c. ad reprimendam de off. ord. Pan. in d. c. consanguinei sub n. 9. vers. quod limita. Item non audietur post decendum super eo propter quod fuit excommunicatus, vnde excommunicatus pro contumacia non audietur, volens se defen-

dere super contumacia, seu super expensis, quæ debentur ratione contumaciæ, videtur enim acquiescisse sententiæ non appellando, Ioan. And. in d. c. venerabilibus in gl. ff. super verb. querimoniam Pan. in d. c. consanguinei numer. 9. Quarto per institutionem in integrum, 4 suo loco dictum est, de qua idem iudex cognoscit, l. perfecti ff. de minor. & c. Sed in prioribus casibus, idem iudex non cognoscit, l. 1. c. hoc tit. quia in illis arguitur sententia iniustitia, aut iudex erroris & imperitiæ: in integrum vero restitutio erroris proprii veniæ petitionem, vel aduersarij circumventionis allegationem continet, d. l. pres. ff. de minor. & c. in ea seruandus est ordo iuris, dandus libellus, & lis contestanda, si vtraque pars sit præsens, & iudex altera parte abente, de restitutionis causa aduersus sententiam non cognoscit, quia causa est plenaria ex qua infertur graue præiudicium parti victrici, & requiruntur plenæ probationes, Pan. in c. tum ex literis n. 15. & 16. de integ. restitut. & ibi Can. Myns. obs. 49. cent. 1. Quinto per viam nullitatis de qua idem etiam iudex cognoscit, l. si preses c. quom. & quand. iud. & c. 35. q. 9. in summa & ibi gl. mag. vers. notandum Bart. in l. 1. c. hoc tit. n. 2 & 3. Capic. decis. 1. n. 24 & seq. Appellatio alia est extraiudicialis, alia 6 iudicialis, inter quas tredecim sunt differentia, Pan. in c. bona mem. num. 7. & seq. hoc tit. Prepos. n. 54. & 55. Anchar. in c. concertationi post n. 1. eodem in 6. & vtrouque DD. Extraiudicialis est ab illato seu futuro grauamine, seu ab electionibus postulationibus prouisionibus, & aliis quibuslibet extraiudicialibus actibus, siue fiant à iudice, siue à priuato, gloss. 1. in d. cap. concertationi hoc tit. in 6. ad superiorem qui potest adiri per viam querelæ, Pan. in c. dilecti filij el. 2. n. 6. de appel. & ibi Can. Mynsing. obs. 4. circa med. cent. 4. Bart. in l. fin. sub nu. 7. vers. tertio casu ff. de appel. recip. Pro-

Prouocatio, *cap. cum sit Romana §. si vero & ibi gl. in verb. nec solent & d. c. concertationi hoc tit. in 6. admittitur generalis & incerta, tam respectu personarum contra quas appellatur, quam grauaminis, d. c. 60. me: & ibi Pan. nu. 9. vers. sexta differentia Rot. decis. 32. hoc tit. in antiq. licet à futuro grauamine iudiciali non possit quis appellare nisi exprimat grauamen de presenti, Pan. in c. 1. nu. 3. 46. de dilat. large dicitur appellatio, nam potius est quædam prouocatio ad causam, d. cap. cum sit Romana §. si vero & d. c. bona & vtrouique Can. h. 1. ideo Camera Imperialis non recipit appellationes extraiudiciales contra eos aduersus quos non habet iurisdictionem immediatam quia sicut non possunt citari, ita quoque per appellationem extraiudicialem prouocati non tenentur venire. *Mysing obs. 43. vers. quid autem cent. 4. Gail. obs. 120. lib. 1. vbi distinguit, Præpositus in c. bona memoratæ enumerat duodecim requisita in hac appellatione, à n. 20. vsque ad n. 32. pro clariori intelligentia distinctio est adhibenda, ab actibus extraiudicialibus & qui pertinent ad singulos & qui litem non finiunt cæptis & perfectis seu cæptis tantum nisi timeantur perfecti non est licita appellatio sed prodita sunt alia remedia vt quod indebite factum est tollatur, c. concertationi hoc tit. in 6. & ibi Can. Bart. in l. fin. num. 7. ff. de app. l. recip. Innoc. in c. 1. sub nu. 3. vers. tamen vt quidam dicunt de his quæ sunt à maiori par. c. speciale est in nunciatione noui operis quod facta nunciatione extra iudicium si quid attentetur contra destruitur solum ex hoc quia attentatum est contra nunciationem absque alia appellatione seu prouocatione, c. 1. §. 1. & 2. ff. de nou. oper. nunc. & ibi DD. Bar. in l. fin. sub nu. 4. vers. hoc premissis & sub nu. 7. vers. secundo casu ff. de app. l. recip. In appellatione à futuro comminatio grauamine extra iudicium à parte ad su-**

periores cuius officium potest implorari interposita quæ regulaciter non habet vim citationis & non inducit necessitatem comparandi, seu prosequendi absque noua citatione, c. cum sit & ibi gl. in verb. nec solent. & Can. hoc tit. Innoc. in c. dilecti post nu. 2. de maior. & ob id. Franc. in c. bona sub nu. 1. vers. sed conclude hoc tit. pulchre Bart. in l. fin. sub num. 7. vers. tertio casu ff. de app. l. recip. non requiritur & expressio causæ aut personæ valetque appellatio generaliter interposita nequis eum super possessione præsumeret molestare appello ad superiorem vt faciat mihi iustitiam ac sufficit quod huiusmodi appellatio fiat ex probabili & verisimili causa, & quod postea subsequatur grauamen quo subsequuto præsumitur appellansem habuisse iustam causam appellandi, c. bona hoc tit. & ibi Præpos. num. 5. & 6. & sub n. 10. Franc. nu. 4. & sub num. 27. & Can. Rot. decis. 32. hoc tit. in antiq. respectu validitatis appellationis non requiritur expressio causæ cum sit parui effectus sed quoad effectum obtinendi retractatio nem attentatorum debet specialis causa grauaminis exprimi & probari, Pan. in c. cum sit nu. 20. in fin. & ibi Can. de app. Præpos. in d. cap. bona sub numer. 20. vers. fallit & Can. Dec. in l. fin. sub nu. 1. ff. de app. l. recip. Appellatio vero extraiudicialis à grauamine extra iudicium illato siue à parte siue à iudice, d. cap. concertationi & ibi gl. in verb. extraiudicialibus Gail. obs. 120. lib. 1. quæ & habet vim citationis in beneficium, Franc. in c. 60. me: sub num. 17. hoc tit. & in d. c. concertationi sub num. 6. & aliis actibus extraiudicialibus qui fiunt per modum cuiusdam iurisdictionis vt electiones ad officia etiam secularia & illis quæ fiunt inter plures ad quos spectat aliquid facere vt vniuersos ne non ab actibus qui pertinent ad singulos & qui imponunt finem liti Bart. in l. fin. n. 4. ff. de app. l. recip. vbi ostendit ius civile

cum *Can. concordare per l. à sententia §. idemque rescriptis ff. de appel. text. in c. concertationi hoc tit. in 6.* à quibus non possunt appellare partes quarum consensu à lite receditur, sed alij qui læduntur, à parte, interponenda est
 13 ¶ infra decem dies à die grauaminis vel à die scientiæ illati grauaminis, *d. c. concertationi*, in scriptis causa appellationis assignata & petitis Apostolis, *c. constitutus el. 1. hoc tit. cap. cordi eodem in 6. Rot. dec. 54. hoc tit. in nou. c. quamuis de elect. in 6.* in præsentia iudicis vel Prælati inferentis grauamen quando eius præsentia haberi potest, *c. appellatio & ibi gloss. in verb. iudici hoc tit. in 6. Franc. in d. c. bona in 7. & 8. q. hoc tit.* aut in præsentia appellati vel eius Procuratoris in ipsa causa specialiter constituti vel coram Capitulo in quo est aduersarius, *Achil. dec. 16. hoc tit. Clem. causam circa fin. vers. nec causa de elect. & ibi Can.* aut eorum alteri in beneficalibus intra mensem ab interpositione eius vel post lapsum ipsius mensis debet, quam cito commode fieri poterit legitime intimari porrecto sibi sub scriptura authentica, licet tenor non legatur, vel perlecto & ostenso illius tenore & data appellato nuda & simplici copia nisi petat eam sub manu publica sibi tradi quia tunc requiritur quod sic sibi tradatur, in aliis actibus extraiudicialibus in quibus à iure permittitur appellatio, sed non statuitur certus terminus ad comparandum coram iudice ad quæ fuit appellatum cautela est, quod fiat similis intimatio appellationis tali tempore quod possit appellationum statuta tempora obseruare alias non arctat appellatum ad aliquid ad quod arctaretur si esset ei intimatio facta, *Lap. alleg. 38. n. x. Imol. in clem. 1. n. 10. & 11. hoc tit.* vel quod appellatione admitta lude ad quem citet appellatum, *Imol. in clem. causam n. 38. de elect.* quod si appellatus ¶ absit
 14 & Procurator specialis non reperitur de-

bet intimari in domo solita habitationis appellati vel si domus eadem in remotis existat in ecclesia cathedrali in cuius Ciuitate vel diocesi consistit beneficium & utroque casu in ecclesia seu beneficio, de quo agitur publicari tradique appellationis copia authentica si perita fuit ipsi appellato & ex interpretatione Rotæ si agatur de parochiali, aut beneficium requirente residentiam sufficit appellationem publicari in parochiali, & cathedrali Ecclesia, nec alia diligentia fiat de appellato perquirendo, quia tale beneficium, pro domicilio reputatur, *Rot. dec. x. hoc tit. in nou. c. ex tua & ibi Can. notant. de cleric. non resid.* Si propter appellati aut suorum metum intimatio fieri nequeat ut præfertur, appellatio ipsa in aliquo loco publico viciniore solemniter debet publicari, quod ad appellati vel eius Procuratoris notitiam verisimiliter possit peruenire, intimatio aliter facta omni caret iuris effectu nisi ad appellatum eius plena & certa notitia intra tempus præfatum aliter peruenerit, *l. causam de elect. & ibi gl. & Can. Rot. dec. 26. hoc tit. in nou. & diuers. dec. 486. n. 4. & 5. part. 1. & diuers. dec. 2. & 3. lib. 1. part. 3.* Præterea requiritur ¶ similis procuratorii sub forma authentica intimatio, quando appellatio extraiudicialis interponitur per Procuratorem, *Rot. diuers. dec. 2. part. 3. lib. 1. Crescent. decis. 34. hoc tit. Bellam. dec. 78. fac tol. dub. 35. d. clem. causam §. verum & §. seq.* & si mandatum non est validum non valet appellatio etiam si postea ostenderet validum mandatum, *Achil. dec. 10. hoc tit. Felin. in c. cum de officij n. 35. de prescript.* Intimatio appellationis interposita & mandati Procuratoris potest fieri per quemcumque dummodo appellatio sit legitima, etiam per non habentem speciale mandatum, quia per intimationem, quod acquisitum est ad effectum perducitur, *arg. l. mora post*
 prim;

princ. ff. de vsur. l. item venium §. petitam ff. de pe-
 nit. h. heredit. Rot. dec. 18. in nou. & Achil. dec. 9. hoc
 tit. licet Rot. dec. 3. eodem in antiq. videatur tenere
 16 contrariam. Debet appellans ꝑ eam prosequi
 & finire intra annum à die interpositionis i-
 psius vel à die illati grauaminis vbi à futuro
 grauamine appellatum fuit alioquin im-
 pedimento cessante appellatio censetur de-
 ferta, c. constitutus hoc tit. cl. licet de appel. Plu-
 17 res producit ꝑ effectus enumeratos à Præ-
 posit. inc. bon. mem. nu. 32. hoc tit. deuoluit
 causam ad Romanam Curiam vel alium su-
 periorum ad quem fuit appel-
 latum, nam quoad effectum deuolutionis
 & quoad ceteros alios effectus, quos ope-
 ratur appellatio de quibus per DD. inc. bona
 hoc tit. actus extraiudiciales transeunt in iu-
 dicatum post decem dies, sed lapsus decem
 dierum non nocet quando per alia remedia
 poterit quis retractare grauamen extraiudi-
 ciale coram superiore. cap. concertationi & ibi
 Franc. sub numer. 6. vers. super quo aduerte hoc tit.
 in 6. & Can. l. sicut hoc tit. Innoc. in c. 1. de his qua
 fiunt à maior. part. Cap. & Can. Bart. in l. fin. nu.
 6. ff. de appel. recip. item habet vim perempto-
 riæ citationis, ita quod non veniens in ter-
 mino iuris habeatur contumax & possit
 procedi per contradictas, d. l. causam §. pen. &
 ibi glo. in verb. deuoluta & Pan. inc. cum nobis sub
 num. 8. vers. sed dicas tu de elect. c. 1. eodem in 6. c.
 sape de appel. in causis beneficialibus & pro-
 phanis in quibus d. l. causam locum non ha-
 bet, Pan. inc. cum sit num. 23. hoc tit. & ibi
 Can. Achil. decis. 17. de dol. & contum. Sed ob-
 seruantur tempora appellationis, iuxta
 Clem. sicut appellationem h. t. Bart. in d. l. fin. nu.
 6. ff. de appel. recip. infra annum quandocun-
 que tam contra appellatum non venientem
 quia quoad eum appellatio habet vim cita-
 tionis & arctat eum ad eundem & mittend-
 um Procuratorem ad Curiam, d. cl. causam

Summa in Decretales.

§. pen. & ibi gloss. in verb. deuoluta & Can. Rot.
 dec. 21. hoc tit. in nou. quam contra appellan-
 tem non venientem quem c. 1. de elect. in 6.
 citat & arctat ad eundem & mittendum, i-
 mo appellatus appellationem sibi non intima-
 tam inuito appellante prosequi potest
 dummodo de appellatione constare faciat,
 & procedere in absentia appellantis per
 audientiam contradictarum, quia intima-
 tio introducta est in fauorem appellati &
 non appellantis qui propriam appellatio-
 nem ignorare non potest, Rot. dec. 1. de elect. in
 nou. & dec. 6. hoc tit. in nou. qua approbat opinio-
 nem Ioan. Andr. in d. cl. causam in verb. deuoluta
 fastol. dub. 12. Appellans condemnatus non
 potest ab huiusmodi sententia appellare, Rot.
 dec. 53. hoc tit. in nou. c. cum in fin. princ. iuncto
 cap. fin. §. sunt etiam 2. q. 6. & condemnatur in
 expensis, c. reprehensibilis & ibi post gloss. Franc.
 num. 10. & Can. hoc tit. Appellatus in contu-
 maciam condemnatus non prohibetur ap-
 pellare, Rot. dec. 22. hoc tit. in nou. gloss. pen. in cl.
 causam de elect. & ibi Zab. in §. intimatio num. 8.
 & Can. gloss. fin. in cl. si ante de dol. & contum. &
 ibi Can. quia maior est contumacia appellan-
 tis quam appellati, c. causam c. prout. de dol. &
 contum. capit. 1. eod. in 6. Idem obtinere vide-
 tur in appellatione extraiudiciali ab acti-
 bus extraiudicialibus prophanis in quib. ea
 permittitur in presentia appellati interposi-
 ta vel eo absente, sed sibi legitime intimata
 tali tempore quod possit appellationum
 statuta fatalia obseruare, Lap. alleg. 38. num.
 10. in fin. Bartol. in d. l. fin. n. 4. & seqq. ff. de appel.
 recip. Gail. obs. 120. lib. 1. Limita quia appella-
 tio extraiudicialis etiam intimata, &c.

Limita quia appellatio extraiudicialis e-
 18 tiam intimata non deuoluit, nec habet vim
 citationis, quando is contra ꝑ quem inter-
 ponitur erat pacificus possessor, aut habuit
 gratiam, siue collationem, & ab ea & suis

Mmm

procel-

processibus appellatur, quod post collationem, aut pacificam possessionem forma vel persona non potest per modum exceptionis impugnari, sed tantum persona potest accusari. *Achil. decis. 5. hoc tit. Oldrad. conf. 275 6. constitutus §. fin. hoc tit. c. accedens de accus. Rot. decis. 44. hoc tit. in nou.* Secundo, appellatio
 19 extrajudicialis suspendit potestatem ꝑ eius, à quo appellatur, *Prapof. in c. bona mem. n. 3; h. 1. & ibi Can.* sed non suspendit factum de præterito, nec etiam id est quod omnino consecutum, ad ius explicitum de præterito, *c. constitutus el. 2. hoc tit. & ibi DD. Paris. conf. 172. n. 12. vol. 4.* & ideo in appellatione extrajudiciali inhibitiō non est decernenda quia respicit tantum futura ne indebite molestetur, *Gail obser. 120. sub numer. 5. in fine lib. 1. vt si ordinarius extrajudicialiter, & summarie instituit, vel confirmat electionem ex officio, nullo contradictore apparente, quia talis sententia censetur interlocutoria, appellatio ab ea interposita non facit possessionem postea captam esse attentatam, secus quando ante institutionem lis pendebat super institutione, & confirmationi faciendæ se opposuit coelectus vel contradictor, quia tunc censetur definitiva & possessio capta tanquam attentata reuocatur.* *Gemin. in c. auctoritas sub nu. 7. vers. secundus casus & vers. seq. de elect. in 6. & Ioan. And. in gl. super verb. penam & Can. Franc. in c. constitutus el. 2. num. 9. hoc tit. Cancell. de attent. cap. 12. limit. 49. allegans decis. Rotæ pars 1.* Tercio, omnia attentata ꝑ post appellationem extrajudicialem, quæ sunt post & contra appellationem, *Pan. in c. cum nobis n. 7. & seqq. de elect. per illum text. & Can.* reuocantur non indistincte, sed iustificata appellatione, & probata veritate causæ, *c. non solum §. illa hoc tit. in 6. c. considerauimus & ibi not. cap. cum inter el. 3. de elect. & ibi Can. Innocent. in c. dile-*

*ti sub num. 3. de maior. & obed. Dec. in cap. bona num. 17. & 18. hoc tit. & ibi Franc. numer. 29. & seqq. Achil. decis. 32. & 34. & Rot. decis. 38. in fine eod. in nou. Couar. pract. quæst. cap. 24. numer. 5. aut eiusdem verisimilitudine & probabilitate, Pan. in c. cum nobis sub num. 8. vers. item est alius effectus de elect. Pan. in c. bona memoria num. 7. hoc tit. in fauorem appellati, contra appellantem etiam ante iustificationem causæ appellationis, quia non potest dare de iustitia appellationis propriæ: *Achil. decis. 34. numer. 5. hoc tit. Innoc. in c. 2. de rescripti. numer. 3. in fine.* gesta autem post appellationem iudicialem indistincte reuocantur: ratio diuersitatis est quia in factis post, sed non contra appellationem extrajudicialem, appellans non opprimitur in iure suo imo opprimitur appellatus si non possit vi iure suo, *Pan. in d. c. cum nobis num. 7. & 8. de elect. & ibi Can.* Speciale est in electionibus cathedralium, & regularium ecclesiarum, vt quid factum fuerit post, & contra appellationem, etiam extrajudicialem ex cautâ probabili emittam, sic ipso iure nullum, *c. si postquam de elect. in 6.* secus est in electionibus inferiorum ecclesiarum, *Ioan. Monach. in d. c. postquam nu. 1. & ibi Ioan. And. & Can.* Quarto, non inducit ꝑ dummodo causa non sit commissa, eaque commissa & postea delicta, *Mohed. decis. 7. & 8. de caus. possess. & prop. Clem. causam & ibi gl. in verb. deuoluta in fine ibi vel si Papa ad Curiam citare vellet. appellata de elect. litispendentiam, quoad Clem. 2. vt lit. pend. regulam de surrogandis, impediendam collationem ordinarij; Ioan. And. in c. 2. in gl. super verbo. ad sedem in fine de prob. in 6. Franc. in c. bon. mem. nu. 27. hoc tit. Rot. decis. 69. eod. in antiq. & decis. 25. num. 2. & 5. de rescripti. in nou. Cassad. decis. 1. n. 6. hoc tit. Bellam. decis. 748. aut regulam de trienniali, si post desertionem possessor maneat in possessione per triennium.**

22 nium, *Mohed d. decis. 8. in fine de caus. posses. & propriet. Clem. sicut appellationem in fin. de appell. l. fin. §. illud C. de temp. & reparat. appell. l. quoniam 1. C. hoc tit.* Quinto, prosequenti ꝛ appellationem extrajudicalem non obstat exceptio excommunicationis, *c. cum inter de except. si autem non appellasset sed tantum per simplicem quærimoniam iret ad superiorem, obstarat sibi exceptio excommunicationis, pulchre Innoc. in c. dilecti sub n. 3. de maior. & obed. Sexto, impedit quod inferior iudex non cognoscat de illo super quo fuit appellatum & quod non valeant litteræ ab aliqua partium super eodem negocio impetratæ nisi fecerit mentionem de appellatione, Innoc. in c. 1. post num. 1. de his que sunt à maiori par. cap. iudicialis ꝛ appellatio est à minore iudice ad maiorem, *c. omnis oppressus c. placuit 2. quæst. 6. prouocatio operatur duos effectus suspensiuum, c. venientes de iure iur. cap. pastoralis §. præterea & c. fin. de offic. deleg. c. pastoralis §. fin. hoc tit. & ibi glo. in verbo dormitasse. & deuolutiuum, cap. non solum cap. si à iudice de appell. in 6. Præpos. in rub. de appell. à num. 69. vsque ad 82. enumerat 12. effectus appellationis si-
 24 sius me explico. Suspensio ꝛ omnia quæ ipsam appellationem tangunt, & inde dependet, *c. super el. 1. hoc tit. d. c. venientes.* nedum ea quæ sunt iurisdictionis contentiosæ, sed etiam voluntariæ, vnde bonorum possessio pendente appellatione à sententia lata in causa falsi testamenti non potest agnosci: *l. 1. & ibi Bald. num. 1. & seqq. C. de bonor. posses. secund. tab. l. generaliter §. 1. vers. fin. autem & vers. seqq. C. de reb. Cred. secus si essent omnia separata, l. creditor mandatorum ff. mandat. l. chirographis §. fin. ff. de administ. tut.* Secundo,
 25 rescindit ꝛ sententiam & reducit ad statum, in quo erat, post litis contestationem, effectum autem litis contestationis non rescindit, vnde in causa appellationis exceptio-**

nes dilatoriz non possunt opponi, peremptoriz omnes possunt opponi, *l. ita demum & ibi Bart. n. 3. C. de proc. 1. ad audientiam el. 2. & ibi Pan. n. 9. de rescr. & vtrouique Can. & pot sententia impugnari, & iustificari ex nouiter deductis. c. per tuas Clem. appellanti hoc tit. & ibi DD. notant. l. eos 1. §. 1. C. eod. l. per hanc C. de temp. appell. Tertio, ꝛ eximit appellantem à 26 iurisdictione iudicis à quo, in ea causa tantum, in qua fuit appellatum, *c. adhec 1. h. t. tot. titulo ff. eum qui appell. in prou. def. deb.* Quarto, tollit præsumptionem ꝛ iustitiz, quæ est pro sententia, *l. erennius in fine ff. de euct. gl. in l. 1. in verbo locupletiore in fine C. si aduers. creditorem & ibi DD. l. mol. in c. fin. sub n. 8. vers. septimus de empt. & vend.* Quinto, non solam deuoluit ꝛ cognitio-
 28 nem, sed etiam executionem ad iudicem ad quem, *c. vt debitus h. t. c. cum appellationibus eod. in 6. etiam si appelletur à sententia nulla, c. exhibitus de iud. c. dilectio hoc tit. cum omnibus dependentiis & accessoriis, c. dilectis filius Decano in fin. hoc tit.* Limita quia effectus suspensiuus non habet locum ꝛ in sententiis censu-
 29 rarum, *c. pastoralis 1. h. t. licet in dictis sententijs appellatio operetur effectum deuolutiuum ad superiorem c. cum contingat de offic. deleg. gl. mag. in c. ad reprimendam de off. ord. Appellare ꝛ fas non est à principe, l. 1. ff. à quib. 30 appell. non licet. aut à senatu toto, l. 1. vers. sciendum ff. à quib. appell. non licet. ab aliquo senatore, vel aliquibus senatoribus iudicibus deputatis, licet appellare, gloss. & DD. in l. non ambigitur ff. de leg. Præpos. in rub. de appell. nu. 39. & seq. item non appellatur à præfectis, prætorio, *l. vnica ff. de off. præf. prætor. l. 1. C. de sentent. præf. prætor. l. à proconsulibus §. à præfectis C. de appell. in quorum locum successerunt reges Romano imperio subditi, Bald. in l. vnica §. 1. nu. 7. ff. de off. præf. prætor. Præpos. in rub. de appell. num. 43. ac in Germania Camera Imperialis vicem præfecti prætorio obtinet, Myns. obs.***

obs. 42. cent. 1. in fine. in qua nulla criminalis
 accusatio admittitur excepta condictione
 ex constitutione pacis publicæ, *Mynsing.*
obs. 98. ante finem cent. 2. & obs. 52. 58. & 78.
cent. 5. In Ecclesia Dei est senatus, cætus
 Cardinalium, c. *constantinus 96. dist. sed nemo*
 similis est præfecto prætorio, *Bald. in d. l. v-*
nica num. 6. in fin. ff. de Off. Præf. Prætor. Præpos. in
rubr. de Appellat. n. 29. & seqq. quia ab omnibus
 appellatur, qui sub Papa sunt, etiam si sen-
 tentiam dixerint, vt vicemgerentes Papæ
Leos 2. C. hoc tit. Franc. in c. dilecti el. 3. num. 41. &
42. hoc tit. sub communi forma, dicendo
 sententiam iniustam & iniquam, *l. si quis pro-*
uocatione C. de appell. nisi speciale rescriptum
 Papæ aliud ordinaret; *Bald. in d. l. vnica §. 1.*
sub num. 6. ff. de off. præf. prætor. quod notan-
 dum est pro congregationibus Domino-
 rum Cardinalium institutis Romæ, à qui-
 bus appellari potest, nisi clausula appella-
 tione remota in institutione congregatio-
 nis appositæ sit à Papa, *Bald. in l. 1. §. 1. sub n.*
6. ff. de off. præf. præf. Fran. Marc. quæst. 345. lib.
1. à toto collegio vetita est appellatio, Herm.
Manfred. de sacros colleg. decis. 5. Mari. Laud. de
Card. quæst. 4. Alban. de Cardinal. quæst. 42. vers.
3. si antistes. ab omnibus alijs iudicibus tam
 ordinarijs quam delegatis regulariter potest
 appellari, c. *licet c. omnes c. ad Romanam el. 2. &*
6. seq. 2. quæst. 6. d. l. à proconsulibus & l. seqq.
C. de appell. Bald. in l. vnica §. 1. in prin. ff. de off.
præf. præf. a. absque villo metu carceris, custo-
diæ aut retentionis, vel excommunicatio-
 nis, exspoliationis, aut damnationis, c. *ad Ro-*
manam el. 1. 2. quæst. 6. l. imperator ff. hoc tit. & in
 maioribus & minoribus causis, quia non fa-
 cit iudici iniuriam, quia ab eius sententia
 appellat, *l. & in maioribus C. de appell. gloss. fin.*
in l. qui restituere ff. de rei vend. & ibi DD. 1. as. in l.
1. num. 17. ff. si quis caut. Appellari debet ¶ in-
 fra decem dies, à die late sententiæ, aut hi-

hodie *C. hoc tit. Gail. obs. 139. lib. 1. Myns. obser-*
27. cent. 3. ita vt dies illa, qua lata est senten-
 tia pariter computetur, *glo. in c. 1. in verbo pro-*
ponitur de restitut. spoliat. in 6. & ibi Can. cap. bi-
duum 2. quæst. 6. Myns. obs. 2. cent. 2. vel à tem-
 pore scientiæ infra decem dies, quando con-
 tra absentem non defensum per procura-
 torem, iudicatum est, *l. 1. §. fin. ff. quanti. appell.*
fit & inter qua temp. va l. ab eo C. quom. & quan-
iud. & c. pulebre Gail. obs. 139. in prin. &
num. 7. lib. 1. quando grauamen est momen-
 taneum seces si causam continuam & luc-
 cessiuam habeat, quia tunc tanquam à præ-
 senti, & continuo grauamine semper potest
 appellari, c. *ex parte el. 1. & ibi Franc. num. 8. &*
seqq. hoc tit. pulebre Gail. obs. 139. n. 13. & 14. vbi
ponit duas limit. libro 1. Decendum quod da-
 tur ad appellandum non potest prorogari
 per partes etiam si hoc fieret per modum
 compromissi, *Mynsing. obs. 68. cent. 2.* Per ap-
 pellationem non datur iurisdicctio, quia po-
 test appellari ab eo, qui non habet iurisdic-
 ctionem si actus eius tenet, & habet effe-
 ctum iuris: *l. à sententia §. idem rescriptis ff. de*
appell. 1. as. in l. nemo potest num. 62. & seqq. ff. de
leg. 1. ommissio appellacionis non purgat vit-
 tium sententiæ, quominus pars possit habe-
 re regressum contra iudicem, *Pan. post gl. in d.*
c. pastoralis §. quia vero n. 5. de off. deleg. Si pluries
 appellatum fuerit stat in arbitrio appellan-
 tis quam velit prosequi vna tamen electa re-
 liquæ concident, *Pract. Pap. in foro app. à sent.*
d. ff. in verbo in his scriptis & ibi add. Mynsing. obs.
7. cent. 1. Sed Rota decis. 23. hoc tit. in anti-
 quioribus videtur tenere quod prima deser-
 ta non iuuetur ex secunda, *Fel. in c. personas n.*
1. rei sic. amplia hoc tit. iure civili ab interlocu-
 toria ¶ non appellatur, ¶ ante sententia *C. quæst. 32.*
appell. non recip. & ibi gloss. mag. & DD. l. fin.
C. de sent. & interlocut. omn. iud. Gail. obser. 129.
libro 1. & obseru. 130. eod. lib. etiam in causis
 capitæ

capitalibus, l. eos 1. §. super eis C. hoc tit. à definitiua cuiuscunque iudicis, c. placuit 2. quast. 6. l. à proconsulibus C. hoc tit. tam in maioribus quam minoribus causis appellatur, l. & in maioribus l. si quis prouocatione C. hoc tit. glo. fin. in fine in l. qui restitueret ff. de rei vend. ac etiam à delatione iuramenti litis decisorij, per iudicem, vel partem alterutri litigantium, ab eo contra quem iurandum est, qui si à delatione intra ꝑ decem dies non appellauerit, & elapso decennio altera pars parata sit iurare, poterit ab ista praestatione iuramenti appellare, ac etiam à sententia definitiua, quæ post praestitum iuramentum fuit à iudice lata: l. generaliter §. 1. C. de reb. cred. & iureiur. Mynsing obs. 39. cent. 1. & obs. 14. cent. 2. litigatori vero qui sacramentum intulit, nullum in hoc seruatur appellationis remedium, d. l. generaliter §. 1. in fine. Iure ꝑ canonico non solù à definitiua sed regulariter ab omni sententia interlocutoria, & ab omni grauamine etiam minimo iudiciali, c. de appellationibus c. cum cessante hoc titul. vel extraiudiciali, c. 1. c. bona hoc tit. illato, vel cominato, c. concertationi & ibi gloss. hoc titul. in 6. censetur permessa appellatio, nisi reperiat prohibita, & dicens non posse appellari ab aliqua sententia, vel aliquo casu, tenetur hoc probare, Franc. in rub. huius tit. num. 18. & 19. Limita 1. quia ꝑ ex ꝑ decretis Concilij Trid. ab interlocutoria vel a lio quocunque grauamine episcopi vel illius in spiritalibus Vicarij generalis, ante sententiam definitiuam, non licet appellare, tam in causis ciuilibus, c. causa omnes in princ. sess. 24. quam criminalibus, cap. 1. §. in causis sess. 13. nisi habeat vim definitiuam, aut eius grauamen per appellationem à definitiua reparari, c. fin. s. ubi vero & ibi Franc. hoc tit. in 6. vel ab ipsa definitiua appellari non possit, d. c. causa omnes d. c. 1. §. in causis Myns. obs. 43. cent. 4. quos casus prosequitur Bald. in addit.

primis ad Specul. tit. de appell. vers. casus. & Bart. in l. 2. ff. de appell. recip. Felin. in rub. de sent. & re iud. n. 3. & ibi Pan. & Cam. Limita 2. in his, vbi de uisitatione, aut morum correctione agitur, c. episcopi sess. 24. nisi excessus dubius existat, quo casu causa probabilis in appellatione est exprimenda, quæ debeat legitima reputari, cap. cum speciali §. porro hoc tit. Limita 3. in causa habilitatis sicut inhabilitatis, d. c. 1. §. in causis sess. 13. Si ind. & is, aliisque similibus casibus iudex à quo appellationi non detulerit, & appellator nihilominus eam prosequatur, superior de ea cognoscens causam ad priorem iudicem sine difficultate debet remittere, eadem die condemnationem faciens expensarum: cap. cum appellationibus hoc tit. in 6. imo potest iudex à quo ea appellatione & quacunque inhibitione non obstante, ad vltiora procedere, ac sententiam exequi non solum ante appellationem intra decem dies, sed etiam post appellationem nec reuocabitur tunc executio per viam attentati, c. non solum & ibi Franc. n. 4. hoc tit. in 6. d. c. causa omnes in princ. & sine sess. 24. d. c. 1. §. in causis sess. 13. Si vero detulerit appellationi poterit nihilominus appellanti præcipere, ne attentet id, propter quod appellauit, Pan. in c. 2. n. 4. de matrim. cont. interd. ec. l. ꝑ. st. Ioann. And. in d. cum appellationibus hoc tit. in 6. quia appellatio non tucetur appellantem, vt possit facere id, propter quod appellauit, & deuoluitur ad superiorem iurisdictionem, & eius exercitium etiam quando appellatum est ab interlocutoria frivole, d. c. cum appellationibus §. si vero hoc tit. in 6. licet tam appellatio, quam iudicis à quo delatio, ab eo valeant refutari non solum super eo super quo fuit appellatum, sed etiam quoad totam causæ cognitionem, Franc. in d. c. cum appellationibus §. si vero num. 2. per illum text. & ibi Cam. Myns. obs. 4. cent. 2. quando pars non opponit, alias

Mmm 3

secus:

secus: Rot. diuers. dec. 774. part. I. Decius in l. 1. sub num. 6. vers. 1. si non opponatur C. de honor. possess. secund. tab. ratio est, quia in appellatione ab interlocutoria cadit illa delatio, quæ facit deuolui negotium, secus in appellatione à definitiua, in qua non delatio, sed appellatio deuoluit, Bald. in l. appellatione num. 6. C. hoc tit. Achil. dec. 2. eod. Limita 4. quia à pœna legis vel canonis non potest appellari, c. quia nos hoc tit. l. si qua pœna ff. de verb. signif. Potest tamen appellari à sententia declaratoria iudicis aliquem incidisse in pœnam legis vel canonis, gl. in c. cupientes §. quod si per viginti in verb. priuatos de elect. in 6. c. super his & ibi Pan. num. 17. de accus. c. peruenit 1. & ibi Pan. hoc tit. Zab. post gloss. in clem. 1. §. si quis autem in xj. quest. de sequest. possess. & fruct. Franc. in c. is qui §. fin. in 3. limit. de sent. excommun. in 6. Limita 5. in sponte confesso & testibus conuicto, l. 2. C. quor. appel. non recip. in causis criminalibus & ciuilibus, gloss. Bart. & Bald. in d. l. 2. C. quor. appel. non recip. Gemin. in c. Romana §. fin. autem num. 6. hoc tit. in 6. ex consuetudine Germaniæ in criminalibus illicita est appellatio ac etiam dictio de nullitate, Myns. obs. 41. & seq. cent. 4. Limita 6. in notorijs, c. cum speciali §. porro hoc tit. nisi allegatur causa quæ reddat appellationem probabilem, Dec. in d. §. porro n. 13. Sed ubi permiffa est appellatio, notorium resultans ex probationibus non tollit beneficium appellationis, Dec. in d. §. porro num. 13. quia in causa appellationis attenditur possibilitas, quod non deductum & probatum possibile sit, quod deducatur & probetur, l. per hanc C. de temp. appel. c. per tuas hoc tit. Limita 7. in non deferente appellationi sui aduersarii, prius interpositæ, qui non potest allegare suam appellationem in eadem causa postea interpositam, sed prior appellans bene potest se fundare super appellatione prius à se inter-

posita, licet ipse non detulerit appellationi postea interpositæ ab aduersario, quia Aduersarius non detulerat suæ appellationi: c. bon. mem. mag. de elect. & ibi Can. cap. constitutus c. an sit hoc tit. in alia vero causa non debet à beneficio appellationis à quopiam repelli, qui non detulit appellationi in vna causa, quia sufficit quod semel punitus est, glo. fin. in d. c. an sit hoc tit. & ibi Can. Octauo à consilio sapientis non appellatur, sed ei contradicitur debetque contradicenti dari terminus ad iustificandam tuam contradictionem, Bald. in addit. ad Specular. de appell. col. 10. vers. laia est sententia de consilio per l. 2. C. de relat. in fine, Alias limitationes vide apud glo. in c. Romana §. fin. autem in verb. consimilibus & ibi Ioan. And. num. 16. in fine & nu. 17 hoc tit. in 6. & ibidem Can. Illud notandum est, ubi duæ ꝑ causæ complicatæ sunt, 36 & vna admittit appellationem, altera non, in vtraque admittendam esse appellationem, vt si agenti possessorio opposita fuerit exceptio proprietatis, Bald. post gl. 2. in l. vnic. can. num. 7. C. si de moment. possess. aufr. in addit. decis. Cap. Tholos. post princ. Bald. in cap. ex conquestione num. 5. de restit. spoliat. Mohed. remed. 9. recup. poss. num. 321. plures cumulans Ripa in c. sape in col. fin. vers. 2. fuit opinio de restit. spoliat. l. momentanea & ibi gloss. 1. C. vnde vi & ibi DD. Post cum prehenso ipolio complicitur causa falsitatis instrumenti venditionis, Rot. diuers. dec. 323. part. 1. Bald. in l. vnic. num. 6. vers. & nota in materia Salic. in 4. q. C. si de moment. possess. fuerit appellat. & causam semel effectam appellabilem, semper debere manere appellabilem, Rot. diuers. decis. 132. num. 1 part. 2. c. non licet actor de reg. iur. in 6.

Appellatio est ꝑ de appenditijs illius instantiæ cuius est sententia à qua interponitur, sed non prosecutio appellationis, c. non iniuste & ibi post gl. Can. & l. iniustus C. de procur. & ibi

& ibi *las* sub n. 3. & 4. ubi *i*. partem regula limita-
 tat vno modo & secundam partem 4. modis ac
 Innoc. in d. c. non iniuste ante num. 1. multo modis,
 quia appellatio interponitur coram eodem
 iudice, sed prosecutio fit coram diverso, l.
 cum apud sempromum ff. de soluis, subiacetque
 statutis illius fori, in quo lata est sententia,
 quia est de ordinatōnis seu preparatoris
 iudiciorum, Pan. in c. ecclesia S. Maria num. 24.
 & 25. & ibidem Felin. n. 55. Dec. num. 42. de Con-
 siliis. *las*. in l. eunūcio populos numer. 57. C. de sum-
 ma Trinit. & fid. Cathol. schil. decis. 12. hoc i. Rot.
 diuers. decis. 330. part. 2. Appellare tantum po-
 test ille, cuius interest, c. cum super de sent.
 & re iud. vel cui mandatum est, vel qui alien-
 num negocium gerit, quod mox ratum reus
 habeat, l. i. ff. de appel. recip. tertius qui non
 inter fuit iudicio, pro interesse suo expressa
 causa grauaminis; c. cum super & ibi Pan. n. 5. de
 re iud. l. à sententia ff. de appel. Gail. obs. 122. sub
 numer. 5. libr. 1. Ac quilibet pro eo, qui duci-
 tur ad supplicium: l. non tantum ff. de appel. Fel-
 in. d. c. cum super nu. 2. & seqq. ubi ampliat 6. mo-
 dis & limitat 2. de re iud. l. addictos C. hoc tit. Vi-
 ctoria appellantis, prodest litis conforti,
 etiam si non appellauerit, l. i. & 2. C. si
 vnus ex plurib. appel. c. pen. hoc tit. quando vna
 eademque causa fuerit defensionis secus si
 diuersa, l. si qui separatim §. fin. vers. quod est ff. de
 appel. Ac vna sententia condemnati sunt,
 nam si plures separati fuerint condemnati,
 quamuis ex eadem causa, pleribus opus est
 appellationibus, nisi vna probatio esse con-
 tra eos, d. l. si qui separatim iuncto §. 1. vers. sed
 cum aduersus ff. de appel. Ac tertij appellan-
 tis, pro suo interesse, prodest victo, Fel. in c.
 cum super numer. 6. & seqq. ubi ponit 8. fall. de re
 iud. Sed tertius appellans à secunda senten-
 tia, & ab intimatione executorialium, facit
 illam secundam sententiam suā, vt sequens
 ferenda sententia contra ipsum sit tertia: c.

fin. in fine vt lit. pend. & c. in 6. c. vbi periculum §.
 1. in fine de elect. in 6. A. hil. decis. 13. hoc tit. per no-
 tata à Felin. in d. c. cum super in fine Put. dec. 71.
 lib. 3. idem obrinet si tertius pro suo interes-
 se dicat de nullitate sententia, Rot. Farin. dec.
 98. num. 5. & 6. part. 1.

Appellatio ¶ est communis vtrique par-
 ti, etiam si vna tantum pars appellauerit, l.
 amplioem C. hoc tit. Myns. obs. 21. cont. 2. siue sit
 extra iudicialis, vt si fiat ne tradereur pos-
 sessio aduertario, non potest tradi appellan-
 ti, Ach. l. leuis. 18 & 34 hoc tit. vbi respondet do-
 doi. ubi aliter sententibus Propos. in c. bona n. 33.
 & 34 hoc tit. siue iudicialis, vnde si à definiti-
 tiua continente plura capitula vna pars in
 totum appellauerit, poterit iudex appella-
 tionis ad instantiam partis appellatae pronū-
 ciare super ommissis in sententia & eam sup-
 plere, Rot. dec. 23. de re iud. in nou. l. per banc C. de
 temp. & repar. app. c. cum Ioannes de fid. Instrum.
 quia sicut petitur per appellansem totaliter
 infirmari, ita pars appellata petere potest
 eam confirmari, & suppleri ommissa, quæ toto-
 te in prima instantia non fuerunt plena
 probata, sicut in secunda, l. per banc C. de tēp.
 appell. c. cum Ioannes de fid. Instrum. Gail. obser-
 122. nu. 3. libro 1. nisi appellans restrinxerit se
 in appellatione ad capitula facientia contra-
 eum d. c. taxat, Pan. in d. c. cum Ioannes sub nu.
 17. vers. ego limitarem de fid. Instrum. quia regula-
 riter appellatio interposita super vno ca-
 pitulo non se extendit ad aliud, quam con-
 nexum; l. etiam 1. §. 1. ff. de minor. & c. l. quid ta-
 men ff. de arbit. gl. in l. amplioem in verbo iudi-
 catis C. hoc tit. Franc. in c. si duobus num. 4. & 5.
 eod. Greg. xv. decis. 223. n. 5. & seqq. & ibi annot.
 & decis. 552. & ibi annot. ideo si aliqui cano-
 nici appellent, ne electio fiat per compro-
 missum, poterunt eligentes procedere per
 serutinium. Pan. in c. cum nobis post n. 7. de elect.
 Achil. decis. 18. in fine hoc tit. Limita primo,
 quia

quia appellatus non potest adherere appellationi, quatenus contra, etiam commissa causa, si pro appellante in omnibus est pronuntiatum, Fel. in c. significauerunt n. 5. de except. & ibi Can. Franc. in d. c. si duobus n. 8. vers. secundo quaritur & Achil. decis. 1. hoc tit. Secundo, limita in omni appellatione conditionali, ut si quis appellauerit quatenus sibi auferretur possessio, quia nihil ponit in esse nisi ablata possessione, Achil. decis. 14. nu. 3. hoc tit. Clem. sicut hoc tit. & ibi gl. in verbo à futuro & Can. Pan. in c. bona mem. n. 7. hoc tit. Tertio, in omni appellatione extrajudiciali à futuro grauamine, etiam cum clausula ex nunc prout ex tunc, & ante illatum grauamen appellatus præcurrat appellantem, quia appellatio extrajudicialis à futuro grauamine non habet effectum, nisi à tempore illati grauaminis, & tunc incipit currere tempus, d. Clem. sicut hoc tit. Rot. decis. 32. hoc tit. in antiq. Achil. decis. 14. n. 4. & seqq. eod. Ex his inferitur quod

40 appellans non potest renunciare appellationi inuito appellato, l. ampliorems. vers. sancimus C. hoc tit. Bald. in l. per hanc n. 2. C. de temp. appell. quod indubitatum est in appellatione à definitiua, re non integra, quando per aliquem actum gestum in causa appellationis illa est effecta communis, d. vers. sancimus C. hoc tit. Pan. in cap. interposita §. ille denique sub nu. 4. vers. secundo membro hoc tit. & ibi Can. re vero integra potest renunciare, l. si quis libellos C. hoc tit. c. ab eo c. ut super eod. in 6.

41 Limita potest quando per appellationem appellatus fuerit exclusus à facultate appellandi, ut si victus appellauerit super sorte, victor non appellat ab absolutoria, vel omissa aut insufficienti condemnatione expensarum, siue victus prosequatur appellationem siue non, quia iudex ad quem, sumptuum condemnationem supplet ex officio, victo vero non appellante, permittitur victori huius-

modi appellatio, l. fin. C. quand. prou. non est uel. Rot. decis. 47. hoc tit. in nou. Mynsing. obs. 22. cent. 2. Specul. de appell. §. in quibus n. 24. & seqq. quando expensæ fuerunt petite. Myns. obs. 22. in fin. cent. 2. Pan. in c. significauerunt n. 8. & 9. & ibi Felin. & Can. de except. Limita secundo, in beneficialibus & maioribus causis, d. l. ampliorems. in princ. Bart. in d. l. si quis libellos, quia per appellationem incontinenti dicuntur deuolutæ ad Papam, Franc. in d. §. ille denique nu. 18. Si vero appellatum fuerit ab interlocutoria, & iudex detulit appellationi, cap. ut debitus in fine hoc tit. & ibi Can. quia tota iurisdictione per delationem translata est in superiorem, c. dilectis §. præterea hoc tit. c. cum appellationibus eod. in 6. non possunt de communi consensu ad priorem iudicem redire, gl. in d. c. cum appellationibus in verbo remittenda & Can. Rot. dec. 49. hoc tit. in nou. si iudex non detulit, potest re integra, & re non integra appellans appellationi renunciare, quia nihil interest appellati, cum causa remittatur ad priorem iudicem, Pan. in c. interposita §. ille denique num. 4. hoc tit. & ibi Can. Appellatio valet si appellans simpliciter dicat appello, vel appello ad superiorem potest iudicem competentem, Bart. in l. 1. §. si quis nu. 8. per d. §. & l. 2. ff. hoc tit. quia utroque iure est appellandum ad superiorem iudicem gradatim, l. Imperatores ff. hoc tit. c. Romana §. 1. hoc tit. in 6. & ibi Franc. & Gemin. ponunt. 12. fall. & Can. c. placuit c. anteriorum §. illud etiam 2. quest. 6. Bouix. in c. ut debitus n. 6. ubi ponit sex fall. hoc tit. c. dilecti filij el. 2. prior hoc tit. Mynsing. obser. 67. cent. 1. si quis parem vel maiorem iudicem appellauerit, alium tamen pro alio, in ea causa est, ut error ei non noceat sed si minorem, nocet, l. 1. §. si quis ff. hoc tit. Franc. in d. c. dilecti 3. numer. 13. in fine & Can. exceptione opposita, alias tenet appellatio & iudicium, c. dilecti el. 3. hoc tit. & ibi gloss. mag. & Can. iure canonico

43 nonico † appellatio ad summum pontificem omittis medijs valet, l. si quis vestrum c. si quis putauerit c. ideo 2. quest. 6. c. antiqua in fine de priuil. Mynsing. obseru. 22. circa medium cent. 3. iure ciuili si appellatio fiat ad principem omissis medijs, princeps remittit ad eum ad quem debuit appellari, d. l. Imperatores ff. hoc tit. præterea iure canonico ad quatuor † patriarchas principales, in omnibus prouincijs eorundem iurisdictioni subiectis, omissis medijs prouocatur, c. antiqua §. in omnibus de priuil. & ibi Can. nec non ad † legatum à latere in prouincia sibi decreta, Pan. in c. 1. n. 8. de off. leg. cont. gl. 1. in c. quod translationem vers. item ad ipsum solum de off. leg. Pan. sequitur Bald. in d. c. quod translationem num. 10. de stylo Rotæ appellatio alternatiua valet, Rot. decis. 33. hoc tit. in nou. Capell. Tholos. quest. 475. A delegato † appellatur ad delegantem, l. percipimus vers. hoc si c. hoc tit. l. Imperatores vers. item rescriptum ff. eod. Bart. in l. 1. §. ab eo ff. quis & à 47 quo appell. à subdelegato † à delegato principis, si delegatus commisit ei in totum vices suas, appellatur ad ipsum principem si referuauit sibi aliquid delegatus, appellatur ad eum, d. c. super questionum §. porro de offic. deleg. quod si duo ex tribus à sede apostolica delegatis duobus alijs non in totum subdelegauerunt vices suas, ipsique subdelegati cum delegato Tertio in causa processerint delegata, si appellatur ab ipsis, ad primum delegantem appellari debebit, & non ad condelegatos, c. si duo de off. & potest deleg. in 6. quia ubi duo permiscuntur, quorum vnū est potentius altero potentius attrahit ad se naturam minus potentis, etiam si minus potens numero excedat potentius: cap. aqua de consec. eccles. vel. altar. si appellatur ad sedem apostolicam, Legatus adire non potest, glo. in c. si postquam in verbo ad sedem apostolicam de elect. in 6. c. constitutus de appell. cap. studuisti Summa in Decretales.

& c. licet de off. leg. Gamb. in tract. deleg. lib. 8. numer. 105. late Aluar. Velasc. consult. tab. 62. Appellatio † regulariter interponi debet coram Iudicibus vel maiori parte ipsorum, si plures sint separatim, Clem. 1. hoc tit. vel iudice, qui sententiā tulit, c. vt debitus c. suggestum & ibi gloss. 1. in fine & late Pan. numer. 4. & seqq. & Can. hoc titul. cuius copia in publico si haberi non possit, decem dies dati ad appellandum non currunt, l. 1. §. dies ff. quando appell. fit l. biduum §. dies & §. seqq. 2. quest. 6. vel appellari tunc poterit coram notario causæ ad domum solitæ habitationis ipsius iudicis, Rot. decis. 50. hoc tit. in nou. c. biduum §. dies & §. ad eundem 2. quest. 6. & ibi glo. in verbo an impatur c. suggestum hoc tit. & ibi post glo. 1. Can. c. appellatio & ibi gl. in verbo iudici & Can. hoc titul. in 6. in absentia iudicis, & sine rationabili causa interposita valet, sed non habet ante intimationem inualidare processum iudicis, Pan. in d. c. suggestum nu. 6. & seq. hoc tit. Mynsing. obser. 85. cent. 2. & obser. 44. cent. 4. Appellato quoque ignoranti, appellationis nec non delationis & termini præfixionis si subsequuta fuerint intimatio legitime est facienda, Clem. 1. §. fin. hoc tit. & ibi gloss. fin. & Can. Myns. d. obs. 12. cent. 2. A definitiua † incontinenti sufficit viua voce appellare sine 49 scriptis, l. litigatoribus c. hoc tit. l. 2. & l. à sententia in fine ff. eod. vnde dici potest tota eadē die, qua sententia lata est, dummodo sit iudex ibi dem in eadem figura iudicij, posse viua voce appellare, gl. in d. l. 2. ff. hoc tit. Bart. in l. 1. §. fin. nu. 3. dicens ita seruari ff. eod. Mynsing. obs. 12. in princ. cent. 2. Cæterum sequenti die in scriptis appellandum est, & porrigendus libellus appellatorius infra decem dies à sententiæ recitatione, Auth. hodie c. hoc titul. Mynsing. obseru. 45. cent. 4. etiam die feriatia quia appellatio non est actus Iudicialis, Zab. in d. 2. §. similiter num. 3. hoc tit. Bart. in l. 1. §. Dies

5. Dies ff. quando app. sit. Mynsing. d. obs. 12. cent. 2. & non est necesse quod coram eo legatur, c. appellatio hoc tit. in 6. qui continere debet nomina appellatis, aduersarij, iudicis à quo, & ad quem, & à qua sententia appellatur, l. 1. §. fin. ff. hoc tit. & ibi Bart. num. 4. & DD. alias non valeat etiam si illi per iudicem fuerit delatum, Achil. decis. 2. hoc tit. l. eos §. fin. autem & ibi gloss. in verbo libellos & auth. ibi posita l. litigatoribus & ibi gl. C. hoc tit. causa non est exprimenda, sed si exprimat causa frivola, appellatio est ipso iure nulla, Ioan. Andr. in c. 1. ff. col. fin. vers. in gl. scilicet quod ibi exprimere hoc tit. in 6. Ab interlocutorijs ¶ habentibus vim definitiuam, potest etiam incontinenti appellari viua voce non obstante c. cordi hoc tit. in 6. quia loquitur in mere interlocutoria, & ad habentes mixtam naturam cum definitiua non debet extendi, Bald. in l. minoribus numer. 7. in fine C. de his quib. vt indig. Pan. in c. ad dissoluendum numer. 2. in fin. de spons. impub. Crescent. decis. 6. numer. 5. hoc tit. Gail. obs. 30. numer. 5. & ibidem numer. 6. & 8. enumerat interlocutorias habentes vim definitiuam Mynsing. obseru. 66. cent. 1. sed neque Clem. appellanti hoc tit. habet locum in appellationibus ab huiusmodi interlocutorijs, Rot. decis. 27. hoc tit. in nou. Clem. fin. et ibi gl. in verb. repulsione in fine hoc tit. & Can.

51 In appellatione ¶ à mere interlocutoria plura requiruntur, Imol. in c. vt debitus numer. 16. hoc tit. & ibi Can. causa appellationis admitteuda, c. 1. & ibi gl. in verb. appellationis & Can. hoc tit. in 6. aut iniusti grauaminis extra iudicium à iudice illati, vel comminati; cap. cum cessante hoc tit. pulchre Bart. in l. ait. prator numer. 3. & seqq. per illum text. ff. de minor. §. c. cordi & ibi gloss. in ver. vel extra Franc. in princ. & Can. hoc tit. in 6. legitima, c. vt debitus cap. vt specialis hoc tit. vera, d. c. vt debitus c. interposita hoc tit. quæ non potest iustificari nisi ex allegatis

coram iudice à quo. Clem. appellanti hoc tit. quam limitat 4. mod. Roman. sing. 282. expresse clare & signanter, & non per relationem ad acta, Bald. in d. l. minoribus num. 5. & seqq. Gail. obs. 130. numer. 2. vbi ponit vnam fall. & n. seqq. in appellatione, l. cum causam hoc tit. interposita in scriptis, c. cordi hoc tit. in 6. intra decendum, cap. quoad consultationem de re iud. ob non admissam petitionem, vel exceptionem; nam ante repulsam exceptionis non est licitum appellare: c. dilectio hoc tit. c. ex parte & ibi not. de testib. Et si iudex non admittat appellationem tanquam ex frivolis causis interpositam vt ab ista non admisione seu denegatione appellationis interpositæ appelletur, Zab. in cl. vnica subnu. 9. in 4. q. vers. & ex hac gl. de dol. & cont. Myns. obs. 49. cent. 2. Inno. in c. pastoralis in fine, de off. deleg. ac quando ad sedem apostolicam appellatur, vel quemlibet alium iudicem ordinarium qui per simplicem querelam cognoscere possit, c. 1. & ibi glo. in verb. ad nos hoc tit. in 6. & Can. si appellatione approbata appellatus hoc petierit, vel iudex, appellatione recepta, præfixerit terminum competetem, quod partes veniant instructæ cum rationibus & munimentis ad articulum appellationis, ac etiam principale causam pertinentibus ad sedem apostolicam, ad quam appellatum fuit, in termino præfixo; qui vices peremptorij obinet: c. 1. hoc tit. in 6. c. sepe hoc tit. & ibi Can. alioquin contra appellatum & appellentem non venientes proceditur tanquam contumaces; gloss. in d. c. super in verb. absentem hoc tit. & ibi Can. appellator præmissa non obseruans reputatur non appellans, ad prioris iudicis redibit examen, & condemnatur in expensas; d. cap. 1. vers. fin. & pen. hoc tit. in 6. si autem appellatus venire contempserit, in eum tanquam in contumacem tam in expensis, quam in causa proceditur coram iudice

iudice appellationis: c. 1. vers. fin. hoc tit. in 6.
 & ibi gloss. in verb. procedatur & Can. quod si
 altera partium tacito de approbatione, vel
 delatione, & termini præfixione, impetret
 iudicem ad partes; impetratio & processus
 habitus per iudicem appellationis est ipso
 iure nullus; quia causa deuoluta ad curiam,
 non potest extrahi nisi de scientia Papæ:
 Rot. decis. 48. de rescript. in antiq. contra Innoc. i-
 bidem allegat. proinde de elect. in 6. & ibi post gl.
 Can. c. sepe in fine hoc Rot. decis. 13. de rescript. in
 antiquior. quod si forsan interposita appella-
 tio, malitiose à iudice recepta, vel ab appel-
 lato approbata non fuerit, cum constiterit
 legitime prouocatum fuisse, eadem vigo-
 rem obtinet quoad retractationem at-
 tentatorum, suspensionem iurisdictionis
 inducis à quo, & alios similes effectus; sed
 non habet vim peremptorij; vnde non tenetur
 appellatus comparere nisi citetur. cap.
 sepe §. quod forsan & ibi Pan. n. 20. hoc tit. Pra-
 pos. num. 19. & Can. communiter. Iudex à quo
 appellatur, si appellatio sibi appareat eui-
 denter legitima, debet ei deferre, dicendo
 appellationi defero, & apostolos reuerentia-
 les concedo; c. post appellationem §. forma 2.
 quasi. 6. c. dilectus filius §. praterea & ibi Can. hoc
 tit. l. vnica ff. ad libell. dimiss. specul. in 4. parte de
 appell. §. rertius sequitur Rot. decis. 61. hoc tit. in
 antiq. Cassad. dec. 7 n. 6. hoc tit. vbi explicat hæc
 verba dominus dedit reuerentiales in forma. alias
 secundum leges punitur pecunialiter 30.
 pondo auri, l. quoniam la. 2. C. hoc tit. secun-
 dum canones deponitur ab officio: c. de prio-
 re & ibi glo. fin. C. hoc tit. si sibi euidenter fru-
 stratoria videtur, & appellatum fuit ab in-
 terlocutoria, non debet ei deferre, sed ea
 non obstante procedere ad vltiora, di-
 cendo, appellationi non defero, & aposto-
 los refutatorios concedo; c. cum appellationi-
 bus hoc tit. in 6. Bald. in l. à procedente in 3. not. C.

de dilat. si appellatum sit à definitiua, licet
 appellatio non sit recepta, nec ei sit delatum
 per iudicem à quo, tamen cessat executione
 appellationi fiat præiudicium, l. si quis à filio
 §. fin. & ibi DD. per illum text. ff. de in-
 iust. rupt. irrit. fact. testam. l. 1. ff. nihil. nou. appell.
 pend. quod si dubitet an sit legitima, vel
 frustratoria, tunc debet ei deferre & dare a-
 postolos dimissorios, c. cum speciali §. fin. hoc
 tit. c. sacro ad finem de sent. excomm. vel admit-
 tere conditionaliter, dicendo admitto, si &
 in quantum de iure teneor, vel vti verbis ne-
 gatiuis non admitto nisi si & in quantum de
 iure teneor: Franc. in c. sepe n. 5. h. t. Benintend.
 concl. 1. quæ verba non habent vim delatio-
 nis. Zab. in Clem. quamuis §. q. si iudex in 3. q. hoc
 tit. Benintend. d. concl. 2. n. 2. & 3. Apostoli ¶
 sunt pars & de substantia appellationis, Rot.
 decis. 41. & 50. n. 3. hoc tit. in nou. V est. in pract. li.
 7. c. 3. n. 37. c. cordi c. vt super c. ab eo hoc tit. in 6.
 siue in iudicio siue extra appelletur, dantur
 in scriptis, in rub. & nig. ff. de lib. dimiss. Specul.
 tit. de appell. §. 3. sequitur nu. 15. in fine de appell.
 part. 4. & intra terminum triginta dierum à
 die latæ sententiæ sunt instanter ab appel-
 lante petendi, l. vnica ff. de libell. dimiss. Myns.
 obs. 36. cent. 4. quos iudex à quo intra dictos
 triginta dies ardeatur concedere vna cum a-
 ctis, l. eos §. fin. & l. iudicibus C. hoc tit. c. vt super
 eod. in 6. c. causa omnes §. praterea si quis se §. 24.
 ideo iudex à quo appellanti solet dare ter-
 minum iuris, infra quem tenetur redire pro
 apostolis, alias appellatio censetur deserta,
 Clem. quamuis hoc tit. Greg. xv. decis. 573. num.
 1. & ibi late annot. nisi appellatum fuerit
 à definitiua, & appellans interim fecit
 causam committi in curia, quæ commissio
 valet & virtute eiusdæ auditor potest proce-
 dere antequam lapsus fuerit terminus ad dan-
 dū apostolos, quia in tali appellatione dan-
 tur apostoli reuerentiales secundum stylum

palatij, Rot. decis. 61. de appell. in antiq. Crescent. decis. 2. hoc tit. attestans ita seruare Rotam Rot. decis. 51. de rescript. in antiq. & decis. 4. hoc tit. in antiq. c. oblata hoc tit. quando autem appellatum esset à grauamine, non valet commissio si impetretur pendente termino ad dandum apostolos, quia iudex à quo potest reuocare grauamen, Rot. d. decis. 54. de appell. in antiq. d. c. oblata hoc tit. & ibi Can. potest etiam iudex dictum terminum legalem abbreviare, quia est præfixus in fauorem iudicis, vt deliberet quos apostolos dare debeat, Anch. in d. Clem. quamuis in 5. not. Dec. in cap. cum sit in 4. not. num. 10. & seqq. hoc tit. Væræ aliæ responsiones à iudicibus dantur appellantis petentibus apostolos, quæ varios producant effectus, vt legitur & notatur in d. Clem. quamuis hoc r. quæ negligentiam iudicis notat in tribus, & negligentiam partis in quatuor casibus, & notatur per Franc. in c. personas nu. 3. & 4. hoc tit. Alberic. in rub. C. de temp. & repar. appellat.

54 Appellans ꝑ continuans iudicium coram iudice à quo, videtur appellationi interpositæ renunciare, c. cum venissent de test. c. sollicitudinem hoc tit. & ibi Franc. nu. 10. & seqq. hmirat. 5. mod. c. gratum de off. deleg. & ibi Dec. num. 17. & seq. ponit 5. fall. vt si petat à iudice quod pronuncietur siue interloqueretur super executione non facienda, citaret partem aduersam ad dicendum contra, acceptaret dilationem in monitionibus &c. quia non sunt actus negatiui aut sonantes in pari, sed affirmatiui, Pan. in c. veniens sub num. 7. post princ. de fil. presbyt. sunt actus, qui non possunt fieri sine iurisdictione quæ per appellationem est suspensa, ideo ratione contrarietatis videtur appellationi renunciare, d. c. sollicitudinem & Archid. decis. 19. hoc tit. Rot. decis. 63. eod. in nou. dummodo illi actus gesti sint validi, las. in l. 3. §. condemnatum ff. de re iud. nu.

33. neque à iudice à quo passus fuerit repulsam: Bald. in l. nihil interest in addit. ff. de inoff. testam. tunc si compareat coram iudice à quo, & producat sua iura per simplicem informationem, ipsique ostendat suam sententiam fuisse iniustam, ad finem vt à sententiæ latæ executione recedat, quia iste actus potest fieri coram non iudice, & extra iudicium, & ad eundem finem tendit ad quem appellatio ad declinandam iurisdictionem iudicis à quo, d. c. cum teneamur hoc tit. & ibi Franc. nu. 4. & 5. c. si à iudice & ibi gl. in verbo teneatur eod. in 6. & ibi Can. Rot. d. decis. 63. aut si appellans turbatus in sua possessione, super qua fuit appellatum, petat à iudice à quo illam sibi reformati, d. c. cum teneamur. quia iudex à quo potest prohibere attentata contra appellationem, & attentata reuocare, gl. in c. 2. in verbo districtus interdixit de mat. contract. con. eccl. & ibi Can. Franc. in d. c. cum teneamur numer. 2. & 3. & ibi Can. vel si post appellationem interpositam citatus ad videndum grauari se, & reaggruari, metu censurarum compareat, & petat terminum prorogari, Innocent. in c. olim. el. 3. in fine de restit. spoliat. Archid. decis. 21. hoc tit. Dec. in c. gratum num. 27. & seqq. de off. & potest. iud. deleg. Appellationi vero interponendæ, grauatus per sententiam, non censetur renunciare, si pendente tempore decem dierum ad appellandum compareat coram iudice qui sententiam tulit, quia potest interim deliberare, Felin. in cap. gratum sub numer. 7. vers. abbas hic i. l. innotat & ibidem Can. de off. deleg. Innocent. in cap. sollicitudinem num. 5. hoc tit. Ioannes Andreas in c. fin. num. 2. eod. in 6. nisi actus quæ sponte gerit, veniret executiue ad implementum præcepti iudicis, l. ad solutionem C. de re iud. Dom. in cap. fin. §. 1. sub nu. 2. vers. in fine gloss. hoc tit. in 6.

lure communi datur ꝑ annus ad inchoandam

dam, ac etiam exercendam appellationem, c. oblata in princ. hoc tit. late Pan. in c. personas nu. 7 hoc tit. Clem. sicut & ibi gloss. & Can. hoc tit. gloss. in c. cum sit in verb. recisus ante finem hoc tit. Bartol. in l. vnica sub num. 6. ff. de libell. dimissor. Gail. obs. 1. 4. lib. 1. Sed iudex à quo, quando admittit appellationem (secus si reiecit, Dec. in d. c. cum sit numer. 18. & plurib. seqq. hoc tit. & ibi Can. Rot. dec. 16 de appel. in antiq.) etiam delegatus, c. ad aures hoc tit. Potest appellanti ab interlocutoria, grauamine, vel definitiua (Præterquam in causa beneficii, in qua canon statuit terminum vnus mensis, cap. statumimus de elect. in 6. Clem. causam eod. tit. quem iudex, in partibus, à quo appellatur, non potest immutare, nisi vtraque parte consentiente, & per lapsum breuioris termini à iudice assignati appellatio non censetur deserta, Prapof. in c. cum sit numer. 22. & ibi Franc. in fine & Can. communiter hoc tit. Grauat. ad prax. Vest. in c. fin. lib. 7. num. 24. in fine) Præfigere terminum pro suo arbitrio cum congruo spatio; alioquin ipso iure appellans sentatur illæsus, Bald. in l. preses num. 2. C. hoc tit. Franc. in cap. personas sub num. 3. vers. 3. potest hoc tit. Vest. in praxi cap. fin. lib. 7. numer. 6. vers. quod tamen limita. imo appellans potest sibi ipse præfigere terminum congruum & conuenientem infra quem iter arripiat, & se præfente coram iudice ad quem, & appellationem profequatur, si appellans in termino se non præsentat, appellatio censetur deserta, d. c. ad aures c. reprehensibilis c. cum sit c. sepe c. personas & ibi glo. & Pan. num. 4. & Can. hoc tit. l. preses & ibi glo. in verb. præscriptam C. eod. Casfad. decis. 4. hoc tit. Rot. decis. 25 & 66. hoc tit. in nou. & decis. 48. hoc tit. in antiq. Caputaq. dec. 31. & 32. part. 1. nisi iusta causa excusetur, d. l. preses C. hoc tit. cap. ex ratione & ibi Franc. & Can. communiter hoc tit. Aut à iudice à quo obinuerit termini prorogationem: Rot. dec.

36. hoc tit. in antiq. Nat. in repet. Clem. sepe num. 130. & seqq. uncto num. 204. & 211. & 223. de verb. signif. Dec. in c. cum sit num. 45. in fin. hoc tit. c. oblata & ibi gloss. in verb. prorogari qua alias quotas allegat hoc tit. Franc. in cap. sepe num. 27. & seqq. hoc tit. Gail. obs. 1. 40. lib. 1. num. 3. Neutra pars potest dictum terminum præuenire, cap. ex insinuatione c. sepe c. oblata hoc tit. Rot. dec. 43. de rescript. in antiq. si vult impetrare iudicem extra curiam, sed appellans bene potest præuenire dictum terminum impetrandi iudicem in Curia Romana, Rot. decis. 64. de appel. in antiq. per c. pro uida de elect. in 6. intra veto terminum iuris appellatus potest præuenire, & litteras commissionis impetrare, dummodo, nimium non præcurrat, vt appellantis diligentiam capiosè præueniat, c. oblata §. si vero & ibi post gl. Can. hoc tit. quo casu processus est nullus parte opponente; quia tales litteræ sunt subreptitiæ, quæ tribuunt iurisdictionem, si pars non opponit, secus quando opponit, Put. decis. 235. lib. 2. Fel. in c. ad audientiam el. 2. num. 17. de rescript. Sed & in curia datis Apostolis appellatus potest impetrare commissionem super appellatione, & appellantem præuenire, Rot. decis. 16. de appel. in nou. Appellatus non potest præfigere terminum præsentandi se coram iudice ad quem, sicut appellans, Pan. in d. c. personas num. 6. Rot. dec. 2. hoc tit. in nou. sed bene potest petere, quando appellatum fuit ab interlocutoria ad Cur. Romanam, quod principales personæ per se aut Procuratores cum rationibus, & munimentis articulum appellationis, & causam principalem spe quantibus accedant ad sedem Apostolicam, c. 1. §. post hoc tit. in 6. vel appellationem à definitiua vel interlocutoria approbare: c. oblata c. Nicolao hoc tit. ratio diuersificatis est, quia appellans præfigit sibi legem terminum iuris restringendo, & si statuit

terminum nimis prolixum, potest iudex eum restringere, *d. c. personas hoc tit.* Appellatus autem appellanti beneficium legis non potest auferre, ius enim indulget annum ad prosequendam appellationem, & finiendam à tempore appellationis interpretæ, *l. fin. §. illud & ibi gl. in verb. inchoatam C. de temp. & repar. appel. Clem. sicut hoc tit. & ibi gloss. in verb. à die Bart. in auth. de appel. num. 2. per illum text. coll. 8. Gail. obs. 140. in princ. lib. 1. & dati iudicis, Put. decis. 156. libr. 2. l. si in diem & ibi Bart. ff. de condit. & demonstrat. l. 3. §. si quis heredi ff. de statutib. & ex causa biennium, *d. Clem. sicut c. ei qui appellat. 2. q. 6. auth. ei qui & ibi Bart. C. de temp. & repar. appel.* siue ante siue post sententiam fuerit appellatum, *capit. cum sit Romana & ibi gloss. mag. Ioann. de Anan. sub nume. 2. & Can. hoc tit.* De Stylo Curie datur biennium, quando in primo anno causa est commissa, & deuentum ad citationem cum inhibitione, *Achil. dec. xj. hoc tit. licet Pan. in c. ex ratione num. 4. eod. plures casus distinguat & ibi Can. c. significante hoc tit. ibi intra annum ad huiusmodi appellationem miserat prosequendam, Ultra dicta tempora hæredi appellantis ad prosequendam appellationem dantur quatuor menses, qui incipiunt currere post tempus ad deliberandum concessum, *l. fin. C. si pend. appel. mors interu.* Hinc inoleuit mos ꝑ palatij Apostolici, quod appellanti à sententia definitiua dentur Apostolice reuerentiales non simpliciter in forma, cuius extensionem tradit Velt. *in praxi lib. 7. cap. fin. in princ. Cassad. dec. 7. num. 5. hoc tit.* quia tunc iudex retulit legem, siue formam à lege traditam, de qua *in l. vnica ff. de lib. dimiss. c. post appellationem §. forma 2. quest. 6.* & non statuit terminum de nouo, *Fel. in terminis in c. causam que n. 6. de rescript. Prapof. in c. cum sit sub nu. 22. vers. quid si ab homine hoc tit.* Sed cum termino decem dierum in forma**

solita, ita quod si infra decendum causa appellationis non reperitur commissa, defecta est appellatio, sed præsentata commissione causæ appellationis iudici ad quem vndecima die, appellatio non est defecta, dummodo decima die probeatur data curiori, vt eam præsentaret, *Cas. dec. 3. de reb. eccl. alien. vel non in princ. Cassad. dec. 4. & Crescent. decis. 1. & 8. hoc tit. attestantes de vsu Curie c. cum sit hoc tit. c. personas & ibi late Pan. hoc tit. Caput. aq. decis. 31. & seq. part. 1.* quia dicti decem dies dantur ad prosequendum, id est, ad prosecutionem inchoandam, *cap. personas c. cum sit Romana hoc tit. Rot. dec. fin. eod. in nou. imo sufficit docere de interpellatione Vicecancellarij, aut locum tenentis, vel eius qui pro tempore ad signaturam commissionum est præfectus, Bart. in l. mora num. 15. ff. de vsur. Ioan. de Imol. in l. Titia Seio sub num. 6. ff. de leg. 2. Cassad. dec. 4. sub nu. 2. hoc tit. Velt. in praxi lib. 7. c. fin. num. 5. Put. decis. 221. libr. 1. Bellam. decis. 592. Prapof. in c. exaratione num. 5. circa finem hoc tit. vt apponunt diem præsentationis commissionis, Put. decis. 379 lib. 2. quam nota quia ex ea constat ob præsentationem non dari alium mensem. Lancell. de attent. part. 2. c. 12. de attent. & innouat. appel. pend. nu. 65. & seqq. nam auth. si appellatione C. de temp. & repar. appel. permittit appellanti alternatiue, vt possit præsentiam suam manifestare iudici futuro, vel eius consiliarijs, aut ijs qui lites intromittunt, ideoque hi omnes & singuli propter alternatiuas possunt dare præsentata, c. cum plures 1. resp. & ibi g. off. 1. & Can. de off. deleg. in 6. c. in alternatiuis de reg. iur. in 6. §. pen. Instit. de hered. instit. vel quod congruo loco fuit quæsitus, qui signet commissiones, & non potuerit loco congruo reperiri, *Cassad. d. dec. 4. in fine hoc tit. l. 3. §. nerua ff. de acquir. posses. Rot. dec. 20. hoc tit. in antiquior. & decis. 48. eod. tit. in antiq. & decis. 25. & 26. eod. tit. in nou. Bell. dec.**

192. dicens quod vnum modicum impedimentum restituit terminum decem dierum datum per iudicem à quo ipso iure Innoc. in cap. ex ratione hoc tit. sub nu. 2. quia impedimentum præstitum ab habente signaturam commissionum non debet appellanti præiudicare, Auth. si appellatione C. de temp. & reparat. appel. & ibidem Bald. & DD. Pan. in c. ex insinuatione in 2. not. hoc tit. & Can. Rol. conf. 15. num. 8. & 9. & per tot. vol. 2. Put. decis. 221. libr. 1. etenim omnes dies quibus commissio appellationis per officiales signaturæ iustitiæ retenta fuit, vel ipso iure subducuntur ex termino reuerentialium, c. ex insinuatione de appel. Pan. in c. ex ratione dicens appellanti non currere tempus etiam si per mille annos retineretur & ibi Prapof. num. 22. Franc. num. 4. 4. & Can. hoc tit. Prapof. in c. personas sub nu. 12. vers. aliud est tempus scilicet donco causa pendet in Consistorio Principis hoc tit. Ant. Bard. de temp. utili cap. 4. num. 3 Gram. decis. 13. num. 2. 3. & 4. vel ob dictam retentionem deberet restitutio in integrum, Auth. si appellatione C. de temp. & reparat. appel. & ibi post gl. fin. DD. gl. in l. si finita §. eleganter ff. de damn. infect. Myns. obs. 98. cent. 5. quia fatalia appellationis, vel sunt vtilia, vel continua cum reintegratioe respectu impedimenti, Bald. in d. auth. si appellatione in princ. Bellin. c. anteriorum num. 1. 42. quest. 6. Ant. Bard. de temp. vil. cap. 4. & currunt tantum negligentibus: o. reprehensibilis c. peruenit el. 2. c. sap. de appel. Sed & feriæ paschiales aut natalitia, quas subinde contingit in terminum reuerentialium incidere, ex dicto termino, quem excedunt, vel subducuntur, l. quibus diebus ff. de cond. & demonstr. Lanfr. de Orzano in repet. c. quoniam contra in verb. dilatio: numer. 95. & seqq. & Can. de prob. Host. in c. licet causam num. 5. An. b. num. 10. But. num. 30. de prob. Lanfr. de Anadno in tract. de dilat. num. 13. & seqq. Gail. obs. 140. num. 4. lib. 1. vel præstant restitutione iustam cau-

sam, quia appellans ex præcepto iudicis à quo, de se præsentando coram iudice ad quem quod præuidete non potuit, in feriis incidit, arg. l. sed etsi per prætorem §. si feria ff. ex quib. caus. maior. & c. Bartol. in auth. si appellationem num. 2. C. de temp. & reparat. appel. l. præses C. de appel. & quia in dubio pro non desertione est iudicandum, Paul. de Castro in l. 1. num. 3. in fine ff. si quis cautionibus, & c. & si appellans super impedimento nõ habet testes, stabitur eius iuramento inspecta causæ & personæ qualitate, Specul. de appel. §. 7. nunc breuiter num. 6. part. 2. l. siue oportet §. consequens vers. sufficit & vers. seq. ff. de excus. iur. Guid. Pap. quasi. 205. Franc. Marcus quasi. 283. num. 3. part. 1. Salicer. in l. præses sub num. 2. C. hoc tit. Myns. obs. 92. cent. 3. & eius Procuratoris, Fel. in c. personas sub nu. 1. c. ca. finem vers. & pro hoc ultimo de appel. ex dicto cursu ¶ fatalium, siue ab homine siue à iure præfixo deducenda sunt tempora compromissi, vel quando alias de partium expresso consensu prosecutio differtur, Clem. quamdiu hoc tit. auth. si tamen C. de temp. & reparat. appel. Gail. d. obseru. 140. numer. 8. & seq. libr. 1. Myns. obs. 68. cent. 2. & obs. 14. cent. 3. remissotiarum, Rot. decis. 2. de dilat. in nou. Cassad. decis. 9. hoc tit. Rot. decis. 15. hoc tit. in nou. l. 1. §. fin. C. de annal. except. Clem. sicut in fin. hoc tit. Compulsorialium, et generalium, quando appellans sine culpa sua nequit habere instrumenta, quia forsitan sunt penes appellatum, Specul. de appel. §. 7. nunc breuiter sub nu. 8. & sedis vacantis. Card. Seraph. decis. 362. n. 2. c. de quant. c. cum nobis de præscript. Itē suspendit eorum cursus per mortem vnus ex colligantibus, ac hæreditate iacente donec detur curator bonis, Bal. din. l. si vnus C. si pend. appell. mors interu. Præterquam in beneficialibus, in quibus post mortem colligantis durat lis, & superstes debet prorogare fatalia citatis interesse habentibus, etiam si

etiam si ipse superstes gratiose sit surrogatus in ius defuncti, *Mobed. dec. 8. hoc tit. c. fin. vi. lit. pend. & c. in 6. & ibi Can. notant Bald. in l. si pater C. si pend. appel. mors interuen. Rot. decis. 8. vi. lit. pend. & c. in nou. & aliis casibus notatis in l. 2. & auth. 15. ibi positis. C. de temp. &*

58 reparat. appel. Iudex ꝑ̄ quo licet possit appellanti præfigere terminum breuiorem termino iuris ad prosequendam, ut dictum est, non potest tamen statuere terminum breuiorem ad finiendam appellationem, quia superiori legem dicere non potest, *cap. ex insinuatione gloss. in d. capit. cum sit Romana in verb. recisus tempus & ibi Pan. numer. 3. 12. & 17. & Can. hoc tit. gloss. in cap. 1. eod. in 6.*

59 in not. Currunt ꝑ̄ fatalia appellanti, qui formauit libellum ineptum, aut constituit Procuratorem non idoneum, super quibus fuit disputatum diu, & tandem pronunciatum super ineptitudine libelli, *l. accusaturus ff. de adult. arg. l. quod si uoluit §. si mancipium ff. de adil. edict. l. si pater de stat. defunct. Bald. in terminis in auth. ei qui appellat nu. 2. C. de temp. & repar. appel. vel mandatum non esse idoneum propter appellantes culpam, cap. Nicolao de appel. l. si procuratorem §. si tutores ff. mand. l. 2. §. si mater ff. ad 86. Tertull. Bald. in terminis in d. auth. qui appellat sub n. 2. vers. quero si appellans misit facit l. Seruius ff. quod vi aut clam, & c. Sed non currunt appellanti, si est pronunciatum libellum esse aptum, aut sufficiens esse mandatum, quia tunc nulla culpa aut negligentia appellanti potest imputari, qui mora contradictionis impeditus fuit, *l. si cum ipse ff. de excus. tut. l. intra uisile ff. de minor. & c. l. petendæ C. de temp. in integ. restit. arg. not. per Cagn. in l. cōtra maiores n. 4. Bald. in fine & DD. C. de inoffic. testam. An pauperi currant fatalia tam introducendæ, quam finiendæ appellationis, vide Gail. obs. 124. lib. 1. & Mynseng. obs. 97. cent. 4. Iudex ad quem ꝑ̄ non de-**

bet audire appellantem, nec ad citationem, vel inhibitionem procedere, nisi facta fide de appellatione, *c. cum in ecclesia hoc tit. & ibi Can. notant c. Rom. §. si uero eod. in 6. c. exhibitæ vers. fin. ibi appellatum constituerit de iud. Bart. in l. bi qui ad ciuilia num. 3. C. hoc tit. Cas. dec. 2. de rescript. & si appellatum fuerit ante sententiam definitiuam, nisi causa probabilis seu legitima in appellatione sit expressa, *d. c. Romana §. cum autem & ibi post gl. in verb. expressa Can. Sed debet citatis partibus assignare terminum ad opponendū contra appellationem, antequam procedat ulterius, Franc. in d. c. Romana §. si uero in princ. Rot. decis. 6. hoc tit. in antiq. Gail. obs. 119. lib. 1. Myns. obs. 15. cent. 3. Iudex autem qui sententiam tulit à qua est appellatum non est citandus, c. venerabilibus in princ. vers. sed si excommunicatus de sent. excomm. in 6. Fel. in c. dilectus el. 1. num. 3. de rescript. Fel. in c. sacro num. 9. de sent. excomm. & Pan. nu. 6. Myns. obs. 82. cent. 3. & obs. 87. d. cent. 3. quoniam tueri hanc causam non ad ipsum iudicem, sed ad eum pro quo lata est sententia, spectat, *d. c. venerabilibus in princ. vers. sed si excommunicatus, In appellatione iudiciali distinguendi sunt quatuor casus, siue iudex qui de appellatione cognoscit, sit metropolititanus, vel Episcopus, legatus, nuncius, aut delegatus à sede Apostolica, Archid. in d. cap. Romana sub num. 5. in glos. super verb. prohibere Gemin. ibidem in §. quod si sub num. 2. vers. oppono quod iudex c. legati sess. 22. Primus est communis appellationi interpositæ ab interlocutoria, & definitiua, ut quando opponitur nullatenus, vel non intra decem dies, fuisse appellatum, vel non appellatum in scriptis, eo casu quo debuit in scriptis appellari, vel appellatione esse desertam, *l. 2. §. fin. cum ibi not. C. de temp. & repar. appel. Rot. dec. 24. hoc tit. in nou. vel aliud quid simile, qualia possunt opponi in vim declinatoriæ exceptionis, &****

nis, & iudex appellationis non potest inhibere iudici à quo, aut de principali causa cognoscere, nisi prius ipse appellans probaverit legitimam appellationem, & causam ipsam ad eum totaliter esse devolutam, d. c. Romana § si vero & ibi Franc. numer. 2. & Can. Ioan. And. in c. 1. num. 2. hoc tit. quia legitimatio personæ iudicis, & cognitio an sit iudex debet præcedere exercitium iurisdictionis: c. super literis de rescript. Rot. dec. 24. hoc tit. in nou. quod si pronunciet appellationem desertam, & appelletur doceaturque de diligentia appellantis, potest reponere, quia quoad hoc censetur interlocutoria, c. si à iudice de appell. in 6. Rot. dec. 9. hoc tit. in nou. Rot. dec. 42. & 43. hoc tit. in antiq. Præterea exceptionis, & super illius probatione fit remissio, & dabitur dilatio extra Curiam, quia peremptoriæ exceptionis, probationes non cogitur appellans secum ad Curiam ferre, nisi citatio ipsum arctet. Ioan. And. in c. 1. n. 2. & 3. hoc tit. Secundus casus est, quando constat appellationem esse interpositam à sententia definitiva in casibus regulariter permissis, vel ab interlocutoria viam definitivæ habente, gloss. in fin. in verb. inanes & ibi Can. de elect. in 6. Gail. obs. 130. nu. 5. & obs. 144. in princ. lib. 1. quæ suspendit & devolvit, dictum est supra Gail. obs. 144. in princ. lib. 1. Articulus appellationis non est discretus à causa principali, potest iudex ad quem statim inhibere, & cognoscere de causa principali, c. cum causam & ibi gloss. in veris, si vero aliquis appellat. & l. 2. in fine ff. hoc tit. & ibi Bart. & DD. c. 1. veris, quæ in appellationibus eod. in 6. & utrobique Can. l. Titianus in fine ff. quod cum eo qui in alien. potest, & c. Tertius casus est, quando appellatio à definitiva in casibus à iure notatis in l. fin. ff. de appell. recip. Franc. in rub. de appell. n. 17. & 18. vel ab homine, Myns. obs. 3. cent. 1. Prohibitis, vel à tertio

Summa in Decretales.

pro interesse suo, Pan. in c. cum super num. 5. de re iud. & ibi Can. l. à sententia ff. hoc tit. Apparet interposita causa expressa; Franc. in d. c. Romana §. si autem num. 6. & iudex non debet inhibere nisi postquam cœperit cognoscere, an appellatio sit recipienda vel non; d. c. Romana §. si autem, quia licet in appellationibus à definitiva in casibus permissis, iudex debeat cognoscere de meritis causæ, & videre an bene vel male sit iudicatum, c. fin. in fine 2. quest. 6. l. eos 1. c. hoc tit. tamen hoc casu cognitio de legitimitate appellationis separata est ab articulo, & meritis causæ principalis; Gemin. in d. c. autem num. 3. quo discussio, & appellatione admissa, sicut in appellationibus à definitiva in casibus permissis, potest etiam altera parte contumaciter absente, iudex ad quem principale negotium, si liquet, definire, c. per tuas hoc tit. Quartus casus est, quando appellatum est ab interlocutoria, & obijcitur quod non sit emissa ex causa iusta, & legitima, tunc si apparet patenter legitima, quia in iure est expressa, potest inhibere antequam cognoscat, an sit vera, si vero dubitat an sit probabilis, non debet inhibere, nisi postquam cœperit cognoscere de veritate causæ; d. c. Romana §. quod si, ratio diversitatis est, quia exceptio (causam expressam in appellatione ab interlocutoria non esse legitimam) est declinatoria, sed si excipiat quod causa non sit vera, tunc est exceptio peremptoria; Franc. in d. c. Romana §. quod si num. 1. & 2. & ibidem Can. Gail. obs. 144. n. 4. lib. 1. & altera parte per contumaciam abite, etiam lite non contestata in appellatione, vel causa principali, iudex ad quem definit actum appellationis, c. interposita §. fin. hoc tit. quia in hoc casu prioris iudicis iniquitas principaliter arguitur, atque aliter decretæ inhabitationes, processus, & inde secuta quæcunque sunt ipso iure nulla, ex dispositione

000

Concilij

Concilij Trid. c. legati sess. 22. De principali negotio Archiepiscopus, ad quem appellatum extitit ante definitiuam, etiam in causa ecclesiastica inter laicos acta, Franc. in c. 1. sub num. 2. vers. in gloss. in verb. clericorum de for. compet. in 6. & ibi Bellam. in repet. d. c. num. 3. & 4. & Can. quando suffraganeus non detulit appellationi, c. 1. & ibi anch. n. 1. post gloss. in verb. pratermissio & Can. communiter de for. compet. in 6. c. cum appellationibus §. si vero de appell. in 6. Collect. in c. 1. num. 3. de for. compet. cognoscere non potest, etiam de consensu partium, c. Romana in princ. de for. compet. in 6. c. Romana §. 3. & 4. hoc tit. in 6. Franc. Marc. decis. 177. part. 1. c. 1. §. post hoc & ibi glo. in verb. omisso hoc tit. in 6. nisi finito articulo appellatum quo casu non habet locum remissio, sed ipsemet iudex appellationis de causa principali cognoscere potest, c. 1. & debitus in fine & ibi gloss. in verb. alioquin Franc. nu. 46. & Can. hoc tit. Gail. obs. 1. lib. 1. Bart. l. eos 1. num. 4. C. hoc tit. Myns. obs. 79. cent. 3 & obs. 46. cent. 4. Secus est in episcopo, ad quem appellatum extitit ab Archidiacono, vel alio inferiore prelato, quia episcopus à subditis adiri potest per simplicem querelam: gl. in d. c. 1. in verb. pratermissio in fine & ibi Bellam. in repet. d. c. sub n. 1. 2. & seq. Anch. in fine 1. not. & Can. communiter de for. compet. Item in Papa; ac delegato ab eo ad causam appellationis, & principalem, & Rotæ auditoribus, & quolibet iudice ordinario qui per simplicem querelam cognoscere potest, gloss. in cap. 1. in verb. ad nos hoc tit. in 6. qui, omisso articulo appellationis, de partium voluntate procedunt in negotio principali, nisi appellatus contradicat, & velit quod prius procedatur in negotio appellationis: Rot. decis. 67. hoc tit. in antiq. cap. 1. §. post hoc & ibi post gloss. Franc. numer. 6. & Can. hoc tit. in 6. Franc. in cap. 1. numer. 2. de for. compet. in 6. & ibi Can. De con-

sensu vero appellati inuito & contradicente appellante, omisso appellationis articulo in causa principali procedunt, & definitive pronunciant. c. cordis de appell. in 6. & ibi Ioan. Andr. num. 6. & Can. communiter Gail. obs. 136. lib. 1. Myns. obs. 79. cent. 3. quia in eo quod primo cognoscatur super articulo appellationis, versatur fauor solius appellati, cui fauor si rehunciet, non potest appellans conquiri; quia appellationem suam asserit legitimam, & per consequens totam causam ad iudicem appellationis deuolutam, qui causam non remittit, sed incipit ipse de ea cognoscere, c. vt debitus & ibi Can. de appell. Gail. d. obs. 1. 6. pulchre dicit in d. c. vt debitus num. 74. & seqq. ponens dictas tres conclusiones, & ita palmis seruatur in Rota, vt commissa causa appellationis ab interlocutoria lata in partibus, vna cum negotio principali, non constituto de appellatione, procedatur in principali. gloss. in c. 1. in casus pos. in vlt. not. hoc tit. in 6. Achil. decis. 17. num. 3. & 4. de rescript. Imo delegatus, cui à sede Apostolica simpliciter commissa est causa appellationis huiusmodi, pronuntiatio quod bene fuit appellatum, potest absque noua commissione cognoscere de causa principali. gloss. in c. ex tenore in verb. terminetis de for. compet. d. c. vt debitus & ibi Franc. num. 49. dicens ita praticari, causa principalis (iustificata causa appellationis ab interlocutoria) non potest remitti ad iudicem à quo inuito appellante, cum sit suspectus, ex quo semel grauauit, c. ad hoc si vna hoc tit. & ibi gloss. c. vt debitus & ibi Franc. numer. 46. & DD. communiter de appell. Bald. & DD. in l. eos 1. c. eod. Gail. obs. 131. lib. 1. Causa appellationis pronunciata legitima, appellans condemnandus est in expensas, c. cum appellationibus hoc tit. in 6. & iudex à quo immediate, postquam pronunciatum est male appellatum, recuperat facultatem cogno-

cognoscendi de causa principali; nec requiritur aliqua verbalis remissio iudicis ad quem; *Franc. post Ioan. And. in d. c. vt debitu numer. 47.* nisi iudex à quo detulisset appellationi, tunc enim tota causa est deuoluta ad iudicem ad quem, etiamsi pronunciaret male appellatum, ideo iudex à quo non potest cognoscere nisi causa sibi remittatur per iudicem ad quem, *d. cap. cum appellationibus §. si vero, quæ remissio est noua commissio, Rot. decis. 49. num. 4. hoc tit. in nou. d. cap. cum appellationibus §. si vero iudex hoc tit. in 6. Gail. obs. 131. lib. 1. per tot.*

61 In appellatione extraiudiciali, † propter hoc, quod superior iudex appellationis incipit cognoscere, de appellatione siue in principali, siue alio modo; non debet impediti officium, vel ius primi, vel alterius hominis, quin illud exequatur sicut primo; quia rescripta vel appellatio non debent quemq; priuare sua possessione, quamuis & hoc ipsum sit in iudicio; *Archid. in d. c. Romana sub n. 5. in gl. super verb. prohibere circa finem gl.* Secundo † ad officium iudicis ad quem pertinet, quando appellatum fuit à sententia definitiua, reuocare attentata quæcunque facta infra decem dies ad appellandum datos, ac etiam post appellationem interpositam, *l. per hanc. & ibi Angel. num. 3. limitat 6. mod. C. de temp. appell. c. non solum hoc tit. in 6. Fel. in c. cum I. & A. num. 5. de re iud. c. sollicitudinem & c. dilectis hoc tit. Gail. obs. 146. lib. 1.* Perpetrata infra decem dies, quamuis etiam appellatum non esset, ac appellatione deserta, non per viam attentatorum, sed nullitatis, *Cas. decis. 2. hoc tit. attestans hanc distinctionem seruare Rotam Franc. in c. sape sub num. 30. in gloss. in verb. rata hoc tit.* ideo priuationis impetratio obtenta, & collatio intra decem d. datum ad appellandum est nulla, cum omnibus decretis & derogationibus in ea

appositis, nec reuoualescit, licet postea non fuerit appellatum, *Mohed. decis. 21. de prob. & decis. 17. sub num. 1. vers. insuper in hac causa de caus. poss. & prop. Put. decis. 27. lib. 1. fuse Franc. Aretin. in l. qui à latronibus §. si quis in capitalis col. 2. vers. extra gloss. quasi hic ff. de testam. & DD. Greg. xv. decis. 339. num. 4. & seq. & ibi annot. & decis. 513.* Perpetrata post appellationem emissam, & post decem dies, per viam ordinariam, aut extraordinariam vt dictum est in titulo vt lit. pend. &c. quæ appellatione deserta non reuocantur, *Cas. d. decis. 2. hoc tit. Franc. in d. c. sape sub num. 30. in gloss. in verb. rata hoc tit. in nou.* Excipe, si sint perpetrata à procuratore generali, (quia in generali mandato non venit delictum,) *Bart. in l. si procurator num. 6. & 7. ff. de cond. indeb.* Si non probatur scientia principalis, sine qua non inducitur ratificatio, quæ à principio non sunt purganda, etiamsi principalis inhibitus non certificauerit procuratorem, quod se amplius non intrmitteret, *Casar. decis. 3. hoc tit. Bellam. decis. 550. Bart. in l. si procuratorem numer. 6. & 7. ff. de cond. indeb.* Quando appellatum est ab interlocutoria ante definitiuam attentata reuocari non debent, donec appellationis causam veram esse constiterit, *c. non solum §. illa hoc tit. in 6. Rot. decis. 44. hoc tit. in nou. Achil. decis. 30. hoc tit. fauore appellati, sed contra appellantem reuocantur ante iustificationem causæ appellationis, quia non potest dare de iniustitia propriæ appellationis, Achil. decis. 34. num. 5. hoc tit. Innocent. in c. 2. num. 3. in fine de rescript. per c. ex parte el. 2. de rescript. iuncto c. oblata de appell. nisi iudex appellationis inhibeat canonicè iudici à quo extitit appellatum, aut parti, licet inhibitio iudici non fuerit presentata, *Lancell. de attent. part. 2. cap. 20. ampliat 19. Greg. xv. decis. 360. n. 2. ne procedat. tunc enim quidquid post inhibitionem huiusmodi**

fuerit in nouatum, est, licet causa eadem non sit vera per eundem appellationis iudicem ante omnia in pristinum statum reducendum, d. c. non solum §. illa Achil. decis. 29. hoc tit. Rot. decis. 20. hoc tit. in nou. & ibi addit. Rot. decis. 1. de offic. deleg. & ibi add. Greg. xv. decis. 435. & ibi annot. ne aperiatur via inferioribus iudicandi super inhibitionibus superiorum: de attentatis post appellationem extraiudicalem eorumque reuocatione dictum est supra hoc tit. Pendente causa attentatorum, & executione sententiarum super eis latarum, non currunt fatalia appellationum, Rot. decis. 15. hoc tit. in nou. Crescent. decis. 10. nu. 2. de caus. possess. & prop. c. non solum ibi ante omnia hoc tit. in 6. secus si super attentatis succubisset, quia tunc ipsemet sibi impedimentum præstitit, Rot. d. decis. 15. hoc tit. in nou. Bald. in l. contra maiores num. 4. C. de inoff. testam. Notandum est, quod non censetur attentasse, qui post inhibitionem ro:alem iuit ad concilium regium pro manutentione suæ possessionis, quam poterat propria auctoritate defendere, Achil. decis. 36. hoc tit. Paris. conf. fin. vol. 4. §. fera bestia vers. nec interest Instit. de rer. diuis. l. iniuriarum §. fin. ff. de iniur. quodque in dubio præsumitur inhibitionem subsecutam esse, & non præcessisse eadem die attentatum, ad euitandum delictum, Achil. decis. 37. hoc tit. l. Titia §. idem respondit ff. de verb. oblig. Crauert. conf. 25. num. 7. l. quoties ff. de reb. 6; dub. Imponitur ¶ exordium causæ appellationis vna tantum parte præsentem, dummodo interueniat citatio alterius, licet in alijs requiratur litis contestatio, l. fin. §. illud & ibi gloss. in verbo exordium & DD. C. de temp. & reparat. appell. c. per tuas hoc tit. Mynsing. ob. 1. & 38. cent. 1. Citatio absentis necessaria non est, quando appellatio interposita fuit ab interlocutoria ad curiam Romanam, & recepta à iudice, vel per partem appellatam

approbata, & fuit staturus terminus, siue à iudice vel ab appellante ad prosequendam appellationem, quia talis terminus habet vim peremptorij ad causam totam, adeo quod absque alia citatione poterit procedi contra absentem ad instantiam alterius partis, c. sape & ibi Pan. n. 6. & 9. Franc. nu. 3. & 13. & Can. hoc tit. Idem obtinet in appellatione à definitiua sententia ex stylo, Rot. decis. 48. hoc tit. in nou. c. Nicolao c. oblata hoc tit. Rot. decis. 26. de rescript. in antiq. alij vero tenent quod appellatio à definitiua cum præfixione termini, quam pars appellata approbavit, deuoluit causam ad curiam, & habet vim peremptoriæ citationis, & hoc casu nulla est differentia in appellatione à definitiua vel interlocutoria, sed quod in appellatione à definitiua sola delatio iudicis cum assignatione termini sine approbatione partis non deuoluit, nec habet vim peremptoriæ citationis ex eo quod in appellatione à definitiua, delatio iudicis nihil operatur, quia non potest iudex non deferre, c. non solum hoc tit. in 6. & hoc casu ponunt differentiam inter appellationem ab interlocutoria, & appellationem à definitiua, Franc. in c. sape nu. 30. hoc tit. & ibi Pan. post Specul. num. 2. & Can. Appellationem extraiudicalem habere vim peremptoriæ citationis dictum est supra §. appellatio alia est extraiudicialis. Appellans seu ¶ alias ob lapsum biennij ad alium iudicem recurrens, tenetur omnia acta coram episcopo gesta ad iudicem appellationis, expensis suis, episcopo prius admonito transferre, & reproducere parte aduersa citata, etiam quando causa est commissa prout in prima instantia, quia hoc non tollit, Greg. xv. decis. 320. & ibi annot. quod acta, quæcunque illa sint, etiam criminalia, quæ in eam influunt, nõ sint transportanda, alias secunda sententia, actis primæ instantiæ

stantiæ non reproductis coram iudice appellacionis, est nulla, etiamsi prima sententia sit iusta. l. 2. & ibi Bart. num. 2. las. num. 15. Dec. num. 33. & 34. C. de edend. Fel. in c. Ecclesia S. Maria n. 16. circa fin. de Constit. sed si appellatus compareat, tunc is quoque cogitur actorum, quæ translata sunt, expensas pro portione sua si illis vti voluerit, subire, portio ipsam actorum copiam tenetur notarius congrua mercede accepta appellanti quantocitius, & ad minus intra mensem exhibere, qui si in differenda exhibitione fraudem fecerit, ab officij administratione suspenditur, & ad duplici pœnam, quanti ea lis fuisse inter appellantem, & pauperes loci distribuendam, compellitur: Iudex vero si & ipse impedimenti huius conscius, participæ fuerit, aliterne obstiterit, ne appellanti integra acta, intra tempus, traderentur; ad eandem dupli pœnam tenetur. c. causa omnes §. prætereā si quis sess. 24. In criminalibus reus ab episcopo, seu eius vicario appellans, coram iudice ad quem appellauit acta primæ instantiæ omnino tenetur producere, is autem à quo appellatum fuerit intra tringinta dies acta ipsa postulanti gratis exhibere, alioquin absque illis causa appellacionis huiusmodi terminatur. c. reus sess. 13. Processus transportatus præsumitur integer, quamdiu contrarium non docetur. Crauett. de antiq. temp. part. 2. n. 85. arg. l. cum de lege ff. de prob. Bald. in l. 25. si is qui ff. de testam. las. in rub. ff. de nou. oper. nunc. circa si. vers. vlt. in quantum Greg. xv. decis. 59. nu. 1. & decis. 72. & in forma probanti, quando fuit extractus à notario actuario, etiam sine citatione partis; & compulso, Rot. decis. 1. de fid. Instrum. in nou. Rot. decis. 4. de fid. Instrum. in antiq. Felin. in c. fin. num. 7. de fid. Instrum. Caputaq. decis. 170. part. 1. Greg. xv. decis. 59. n. 4. & decis. 58. nu. 11. dicens cons. Trid. habere locum in causis Ecclesiasticis & non prophæ-

na & ibi annos. Appellator † appellacionem 65 iudicalem & extraiudicalem neque ad finem peragere, & finire debet infra annale tempus, & ex causa impedimenti in primo fatali infra secundum fatale, seu biennium, c. ex ratione hoc tit. vt supra dictum est, non à tempore sententiæ, sed à die interposita appellacionis, vel à die illati grauaminis, vbi à futuro grauamine appellatur, numerandū, Clem. si ut hoc tit. Pan. in c. ex ratione in 2. not. hoc tit. Appellatore cessante, cum vnus mensis superest ex biennio, licet victori ingredi, vt quæratur, quo siue inuento, siue non, suas adferre potest † allegaciones, vt vel confir- 66 metur, vel rescindatur sententia: in omni casu absente in expensis condemnando, secundum tempora fatalium dierum: Auth. ei qui appellat §. appellatore C. de temp. appell. c. reprehensibilis & c. sape in princ. hoc tit. ante vltimum mensem biennij pars appellata profequi potest, sed non petere definire, Franc. Marc. quæst. 147. vbi disputat. in vtramque partem part. 2. Appellator absens, vltima die citandus est ad audiendam sententiam, Bald. in d. auth. ei qui appellat sub num. 4. per illum text. nisi à iudice à quo, vel ipso appellatore, terminus appellacioni fuerit præfixus, iuxta dicta in principio huius §. qui vim edicti peremptorij obtinet, ita vt ex tunc in absentem perinde procedatur, ac si peremptorie ad iudicium vocatus extitisset, c. Nicolao c. sape §. quia tamen hoc tit. Bald. in d. auth. ei qui appellat sub num. 4. Neutro † occurrente, post 67 secundum fatale, permanet sententia: d. auth. ei qui appellat. in fine. appellans cadit de appellatorio iuuamine, l. fin. §. illud in fine C. de temp. & repar. appell. & si appellatum fuerit à sententia definitiua, potest talis exceptio opponi in vim declinatoriæ, quia concludit defectum iurisdictionis iudicis ad quem, Butr. in c. reprehensibilis sub num. 17. hoc tit. &

amplius adiri non potest etiam utraque parte consentiente. Clem. si appellationem hoc tit. & ibi gloss. in verb. appellatus & Can. Bald. in l. eos 1. num. 5. C. eod. tit. Pan. in c. sepe numer. 10. hoc tit. Mynsing. obs. 59. cent. 2. Stylus curiæ habet, quod pars appellans tantum citatur ad docendum de diligentia ad prosequendum, de quo si non doceatur, expeditum eo, quia solum lapsus temporis excludit, Rot. decis. 2. hoc tit. in antiq. Clem. sicut appellationem hoc tit. l. quoniam 1. C. hoc tit. Clem. si appellationem & ibi gloss. in verbo deserta hoc tit. ideo non proregis fatalibus, remissoria est nulla, propter defectum iurisdictionis, Felin. in cap. inter monasterium sub num. 23. in fin. vers. tempora tertio de re iud. Rot. diuers. decis. 159. part. 1. appellans cadit ab instantia, & causa nec amplius super eodem negotio audietur, Auth. uem si appellatione & ibi Bart. in sine nu. 2. C. de temp. & reparat. appell. Bart. in l. petende C. de temp. in integr. restit. & firma remanet sententia iudicis à quo, etiam lata contra ius litigatoris, Clem. si appellationem & ibi gloss. fin. & Can. c. in presentia & ibi Zab. & Can. de renunciat. qui potest suam sententiam executioni mandare, non assignato quadrimestri, post fatalia decursa, gloss. in l. 2. in verbo executioni & ibi DD. C. de temp. & reparat. appell. Franc. in c. ex ratione num. 86. hoc tit. Mynsing. obs. 70. cent. 2. appellante citato, Felin. in d. c. ex ratione numer. 9. & ibi Can. communiter hoc tit. absque eo quod iudex ad quem pronunciet super defertione, vel confirmet primam sententiam, l. fin. §. illud C. de temp. & reparat. appell. l. eos la. 1. & ibi gloss. in verbo vel iniustum C. hoc tit. Bart. in l. tale pactum §. qui pronocauit n. 3. & ibi DD. ff. de pact. siue sit ordinarius siue delegatus: Mohed. decis. 3. de re iud. dicens ita obtentum fuisse in Rota Clem. si appellationem hoc tit. & ibi Can. l. quoniam 1. C. hoc tit. quia iudex à quo pronunciat appellationem desertam, Clem. si

appellationem c. personas c. cum sit Romana & But. in c. reprehensibilis n. 17. & Bald. in l. eos 1. num. 5. C. hoc tit. nisi appellatio fuerit coram iudice ad quem introducta, & coram eo facta aliqua prosecutio, quia tunc iudex ad quem, etiam delegatus datus in causa appellationis absque alia noua commissione, Rot. decis. 24. hoc tit. in nou. per c. super litteris de rescript. & cap. significantibus de off. deleg. pronunciat appellationem desertam, & absoluit ab obseruatione iudicij, l. si praeses & ibi Bald. C. quom. & quand. iud. & c. r. art. in d. l. eos 1. num. 8. C. hoc tit. & condemnationem expensarum postea quodcumque supplet, quia expensæ ratione desertæ appellationis debentur conditione c. reprehensibilis §. si autem hoc tit. Franc. in c. sepe num. 46. & seqq. hoc tit. appellante citato, etiam si causa defertionis fuerit specialiter commissæ, alias sententia super defertione lata, est ipso iure nulla, Rot. decis. 22. de re iud. in nou. Rot. decis. 59. hoc tit. in nou. c. nos in quemquam 2. quest. 1. c. Ecclesia S. Maria & ibi gloss. in verbo non conueni allegat concord. de Constit. vel si uoluerit confirmat primam sententiam: Rot. decis. 14. hoc tit. in nou. Cas. decis. 1. num. 4. & Mohed. decis. 9. eod. Put. decis. 15. lib. 1. Innocent. in c. 1. in fin. de confirm. uul. vel inutil. & c. auth. ei qui C. de temp. & repar. appell. Rot. decis. 41. hoc tit. in antiq. nam ex quo tempora appellationis sunt elapsa, & sic sententia per ius est confirmata, c. cum sit hoc tit. iudex non male facit confirmando sententiam per legem iam confirmatam, Rot. d. decis. 14. gloss. in l. eos 1. in verbo iniustam C. hoc tit. Mynsing. obs. 60. cent. 2. ubi addit alium casum sed non potest eam infirmare, quia caret iurisdictione, Put. d. decis. 115. lib. 1. Clem. si appellationem hoc tit. Capell. Tholos. quest. 244. Myns. obs. 59. cent. 2. quando ab utraque parte appellatio est deleta, licet utraque pars appellationem postea sit prosecuta quia hoc casu partes etiam

etiam expresse non possunt prorogare Iurisdictionem. Si ante sententiam appellatum fuerit, ab aliqua interlocutoria. & appellatio fuerit deserta, cogitur appellans stare iudicio iudicis a quo, sed poterit iterum appellare, si iterum grauetur, quia per hoc non censetur verus contumax, d. c. cum sit Romana in fine princ. & c. directa & vtrouique Can. hoc tit. Si vero a grauamine extraiudiciali appellatum fuerit ea deserta, iterum auditur appellans per viam querelæ, tum quia facta extraiudicialia non transeunt in iudicatum, c. concertationi hoc tit. in 6. & quia non solet dici appellatio, sed quædam prouocatio ad causam, d. c. cum sit Romana in princ. vers. si vero & ibi gloss. in verbo nec solent & Pan. n. 18. & seqq. c. bona hoc tit. per viam autem appellationis non est ulterius audiendus, d. c. concertationi Pan. in d. c. cum sit Romana n. 19. Sententia † super desertione dicitur interlocutoria, c. sua ibi interlocutus hoc tit. Rot. decis. xj. eod. in noui Fel. in rub. de re iud. numer. xj. Ioan. Monach. in c. cupientes num. 69. & seqq. de elect. in 6. nec transit in rem iudicatam quoad iudicem, c. si adhuc hoc tit. in 6. c. cum cessante eod. late Rot. decis. 42. hoc tit. in antiq. tamen habet vim definitiuæ & in appellatione ab ea non habet locum Clem. appellanti hoc tit. Rot. decis. 42. & 43. hoc tit. in antiq. vel est interlocutoria, quando pronunciat deserta appellatio ab interlocutoria, & definitiua, quando pronunciat deserta appellatio a definitiua. Fel. in rub. de re iud. n. xj. Rot. dec. 21. de re iud. in nou. Rot. diuers. decis. 300. num. 7. & 8. part. 2. Gail. obs. 138. lib. 1. Myns. obs. 36. cent. 3. in dubio pronunciatum est pro non desertione, si res non est omnino clara, Rot. diuers. decis. 32. num. 3. part. 2. las. in auth. ad hoc C. de iud. num. 3. & ibi DD. Paul. de Castro in l. 1. ff. si quis cautionibus num. 4. & ibi DD. l. si contra & ibi pul. hre Bald. & DD. C. hoc sis. Myns. obs. 22.

cent. 3. Appellans iuste impeditus infra secundum fatale, restituitur absque libelli oblatione, Bald. in auth. ei qui appellat num. 4. C. de temp. & reparat. appell. per l. defendente ff. de auct. & consens. tur. vel curat. incidenter, aduersus eius las. sum. Rot. decis. 2. & 3. de restit. in integ. in antiq. & decis. 1. eod. in antiquiori Innocent. in c. suscitata sub n. 1. de in integ. restit. cap. 2. de off. iud. a iudice ad quem, l. preses C. de appell. & ibi Bar. & DD. Franc. in c. ex ratione numer. 75. eod. tit. Gail. obs. 143. lib. 1. ad illud tempus tantum, in quo iuste fuerit impeditus, c. ex ratione hoc tit. & ibi Innocent. circa fin. num. 2. & DD. Rot. decis. 60. eod. in antiq. Myns. obs. 42. cent. 1. & obs. 98. cent. 5. & debet tria probare impedimentum, tempus per quod durauit, & diligentiam ut remoueret impedimentum, Dec. in d. c. ex ratione num. 48. & 53. 61. & seqq. & ibi Can. Oldr. de rest. in integ. part. 2. quasi. 71. art. 3. aut si peruenit a iudice se fuisse protestatum, Bald. in d. c. ex ratione num. 10. & xj.

De prorogatione † fatalium exercenda 69
& finiendæ appellationis, non reperitur iure ff. in statutum, ynde standum est l. nemo C. de temp. & re par. appell. ibi. neque sub prætextu quodam altero &c per quæ videtur, prohiberi prorogatio. Bald. in l. fin. num. 12. C. sententiam rest. non potest. Myns. obs. 49. cent. 3. tenet iure ciuili posse prorogari. Iure canonico videntur posse arctari & prorogari ex causa; c. oblata §. superior hoc tit. ex ratione & ibi Can. hoc tit. Addit. ad specul. hoc tit. §. 7. nunc breuiter part. 3. num. 10. in verb. ex ratione late disputat. in vtramque partem an hæc fatalia possint per partes consentiente iudice prorogari Gail. obs. 140. n. 7. & obs. 141. n. 6. & seqq. eod. quorum prorogatio potest fieri a Rota, quoties sibi videtur, etiam sine partis citatione, vigore Innocentianæ; Crescent. decis. 3. de off. deleg. gloss. in l. sed & interpellatur & in l. sic in proferre ff. de arbis. las. in l. nec quicumque numer. 23. ff. de off.

de off. procons. & leg. attestans de communi & ibi DD. gl. in l. recusarem in princ. ff. de iud. c. consuluit de offic. deleg. simpliciter concessa prodest tam in causa appellationis, quam reititutionis in integrum; tunc si restringatur ad causam appellationis: Rot. diuers. decis. 82. pars. 2. facit l. 2. vers. quod si ita contigerit C. de temp. & repar. appell. facta in causa accessoria porrigitur ad causam principalem. Rot. diuers. decis. 66. pars. 2. arg. l. fin. S. fin. C. de vsur. rei iud. Prorogationes obtentæ ab assertis procuratoribus dicuntur ratificatæ per vteriores prorogationes obtentas à legitimis procuratoribus; Card. Seraph. decis. 362. num. 3. & seqq. l. quo enim & ibi gloss. in verb. comprobare & est textus in l. paulus respondit ff. rem rat. hab. prorogatio fatalium facta in primo anno incipit à fine biennij, non autem à fine anni, Put. decis. 385. lib. 1. quia inducta ad vnum finem, scilicet vt quis sit diligentior, ne propter lapsum biennij fatale expiret, non debet operari contrarium effectum. l. legatum inutiliter ff. de adim. leg. l. 2. ante finem C. de iureiur. propter cal. dand. cum ll. vulgar. Iudex appellationis † debet pronunciare primam sententiam iustam, vel iniustam: d. l. eos 1. C. hoc tit. gl. fin. in l. 1. ff. de re iud. l. si prator in princ. ff. de iud. l. in ratione S. imperator vers. cum quidam ff. ad leg. falcid. & si pronunciat confirmando primam sententiam, non est necesse quod addat verbum, absoluo, vel condemno; si pronunciat contra sententiam: siquidem prima fuit absolutoria: consultius est, licet de iure non sit necessarium, vt addat, & ideo reū condemno si vero fuit condemnatoria, & ideo reum absoluo: d. c. Romana & ibi Anch. num. 8. & Can. hoc tit. in 6. Bart. in d. l. eos 1. num. 7. per l. cum apud sempronium ff. iud. solui gloss. in l. Offidius & ibi DD. ff. de leg. 3. Prapof. in rub. de appell. num. 83. & seq. Et si sententia separabilia, & diuersa continet capitula,

potest eam partim confirmare, & partim reformare, etiam si hoc à parte nec allegatum, nec petatum sit. l. quadam mulier ff. famil. ercis. l. etiam si à patre §. 1. ff. de minor. 25. ann. & ibi gloss. in verb. audiendus l. fin. ff. de iurepat. Gal. obs. 110. lib. 1. c. vt debitas & ibi gloss. in verb. aliquid in fin. & Can. de appell. Appellans succumbens semper condemnatur in expensas, c. omnino 2. quast. 5. c. 1. & ibi 10. Mon. sub numer. 17. hoc tit. in 6. Bal. in l. fin. in fin. C. quando prouoc. non est nec. Appellatus qui obtinuit in causa principali & succumbit in causa Appellationis tunc condemnatur in expensas quando ex primis actis succumbit, Iason. in l. properand. S. siue autem num. 23. & 24. C. de iud. Myns. obs. 89. cent. 2. Pan. in c. finem litibus numer. 25. de dol. & cont. Iudex appellationis siue ordinarius sit, delegatusue principis, c. significasti c. in litteris c. querenti de offic. deleg. aut vnus ex Rotæ Romanæ auditoribus, (qui hodie etiam quoad finalem tuarum sententiarum executionem ordinarijs æquiparantur,) Paul. V. in Constit. edit. super reformat. trib. vrb. tit. de audit. Rotæ in princ. exequitur sententiam, forte absolutoriam, & ipse condemnauit, c. pastoralis §. praterea de off. deleg. & ibi gloss. in verb. discussa & Can. late Angel. Perus. in repet. §. qui prouocauit l. tale pactum ff. de pact. numer. 17. & seqq. Sed etiam quando factis per appellantem diligentijs, primam etiam nullam, ex defectu iurisdictionis, las. in l. 3. §. condemnatum num. 16. & 17. ff. de re iud. Achill. decis. 4. eod. vel alias, cognito, quod male fuit appellatum, confirmauit, l. precipimus §. officijs C. hoc tit. l. fin. in fine C. de iud. auth. si quis litigantium C. de episcop. audient. Myns. obs. 94. cent. 4. & obs. 94. cent. 5. Post tempus quod datur iudicatis, l. 2. C. de vsur. rei iud. Franc. in c. ex ratione numer. 86. hoc tit. nec non quando de consensu partium ab appellatione receditur, & appellans se obligauit

gavit iudicatis satisfactorum: §. l. tale pactum
 §. qui prouocauit ff. de pact. & ibi DD. l. as. in l. à
 Diuo Pio sub num. 26. vers. fallit ff. de re iudic.
 quando vero appellatione deserta, vel non
 pronunciat super desertione, vel modera-
 tur suam inhibitionem, aut pronunciat ap-
 pellationem desertam, vel non potuisset ter-
 tio prouocari, alio non pronunciaro, tunc
 primus siue iudex à quo exequitur senten-
 tiam, l. si contra maiorem l. quoniam nonnulli
 C. hoc tit. l. fin. §. illud C. de temp. & reparat ap-
 pell. Au. b. n. d. c. Romana in 9. quast. Bartol. in l.
 precipimus §. officijs num. 2. Bald. in l. tale pactum
 §. qui procurauit ff. de pact. Gail. obs. 137. & obs.
 1. lib. 1. Bald. in 1. pastoralis §. prætrea num. xj.
 & ibi Fel. sub numer. 14. vers. secunda conclusio de
 offi. deleg. late Franc. in d. c. ex ratione numer. 95.
 & seqq. hoc tit. Mynsing d. obs. 94. cent. 5. & non
 iudex ad quem, siue appellationis: l. 2. in si-
 ne & auth. ei qui appellat. & ibi gloss. in verb. ma-
 net sententia & l. fin. §. illud vers. sed si per eum ste-
 terit C. de temp. & reparat appell. l. quoniam non-
 nulli C. hoc tit. l. as. in l. à Diuo Pio numer. 26. ff.
 de re iud. l. as. in l. fin. num. 9. C. de iud. l. as. in l. fin.
 num. 9. C. de iud. Fel. in c. ex parte 2. numer. 8. &
 9. de rescript. Præpos. in c. ex ratione num. 64. &
 seqq. & ibi Franc. num. 95. & 96. hoc tit. quia
 deserta appellatione iudex appellationis ca-
 ret exercitio suæ iurisdictionis, Clem. si appel-
 lationem hoc tit. & ex lapsu fatalium iurisdic-
 tio, & executio reuertuntur ad iudi-
 cem à quo fuit appellatum: l. eos l. si contra
 maiorem C. hoc tit. Gail. obs. 137. in princ. & 318.
 numer. 8. lib. 1. Mynsing d. obs. 94. cent. 4. Excipe
 71 quia iudex appellationis, quando simul ꝑ
 pronunciat appellationem desertam, &
 confirmat priorem sententiam, prout ex sty-
 lo Rotæ potest confirmare, Rot. decis. 14. hoc
 tit. in nou. & decis. 2. hoc tit. in antiq. Fel. in c. ex
 parte 2. num. 10. de rescript. hanc suam senten-
 tiam exequitur, l. precipimus §. in his autem

Summa in Decretales.

omnibus C. hoc tit. Auth. si quis litigantium C. de
 episcop. aud. Bart. in l. tale pactum §. qui prouoca-
 uit num. 3. ff. de pact. Præpos. in c. ex ratione numer.
 65. & seqq. hoc tit. l. as. in l. à Diuo Pio numer. 26.
 ff. de re iud. Bald. in l. eos num. 6. C. hoc tit. contra-
 rium tenet Franc. n. d. c. ap. ex ratione num. 97. &
 seqq. Ex his inferitur, cum de Stylo Rotæ sen-
 tentia super desertione prætermitti soleat,
 & de ea per saltum saltem cognosci, quod
 auditor Rotæ, qui moderatus fuit suam in-
 hibitionem, non possit sententiam iudicis à
 quo appellatum extitit, demandare execu-
 tionem aut taxare expensas coram iudice à
 quo etiam in curia factas: Rot. decis. 44. hoc
 tit. in antiq. Mynsing. obs. 94. cent. 5. quia ordi-
 narij iudicis appellationum in tali casu sen-
 tentiam iudicis à quo non possunt exequi, vt
 patet ex præmissis; sed secundum Stylo
 antiquum impetrandæ sunt, à signatura iu-
 stitiæ, commissio executorialis, aut com-
 missio mandati executiui: Paul. V. in Constit.
 super reform. trib. vrb. tit. de audit. Rot. §. item De-
 canus dixi in tit. prox. de sent. & re iud. §. executio
 sententia reus præfata procedunt, Quales com-
 missiones ex Stylo signaturæ iustitiæ diri-
 guntur iudici, qui ultimo iudicauit, indi-
 stincte, siue confirmauit priorem senten-
 tiam, tanquam bene latam, vel ex alia causa,
 siue ex lapsu fatalium pronunciauerit tacite
 vel expresse appellationem desertam, Cassid.
 decis. 13. in fine de rescript. Vest. in praxi libr. 8. c.
 fin. sub n. 9. vers. sed hodie mand. in form. commiss.
 execut. & in form. commiss. mand. execut. Illud
 regulare est, quod deserta appellatione ap-
 pellans ad soluendum non habet tempus,
 quod datur iudicatis, sed incontinenti cogi-
 tur ad soluendum, & sic inter desertionem,
 & executionem, nullum est medium tem-
 pus necessarium, gloss. in l. 2. in verb. executionis
 C. de temp. & reparat appell. & ibi DD. l. quo-
 niam nonnulli in fine ill. moxq. debitum exigatur
 Ppp C. hoc

C. hoc tit. Franc. inc. ex ratione n. 86. & Can. hoc tit. Quando appellatio ab interlocutoria pronunciatu deserta, iusexequitur, & disponit quid sit agendum; quia statum est recurrendum ad iudicem à quo; qui procedit in causa ad vltiora, nec de alia executione huius interlocutoria est tractandum, quod causa non sit finita, c. cum sit in fine princ. c. con-
 72 suluit 1. & c. sape hoc tit. De nullitate ꝑ cognoscitur excipiendo, & agendo, excipiendo, quando executio sententia postulat, & per partem, contra quam lata est, fore nullam allegatur. l. si cum nulla & ibi gloss. 1. ff. de re iud. l. si prator §. Marcellus ff. de re iudic. l. 1. & ibi Bart. num. 12. & seqq. & DD. C. quand. prouoc. non est necess. Agendo, aut incidenter, quia nullitas venit incidenter ad appellationem, l. 1. & ibi gloss. fin. circa finem C. quando prouoc. non est necess. l. si expressim ff. hoc tit. Myns. obs. 6. cent. 4. & deserta appellatione censetur deserta instantia nullitatis; Bald. in l. qui testamento in fine ff. de excus. tut. Sed non ipsa his & causa nullitatis, adeo vt denuo nulla dici possit: Bald. in l. tale pactum §. qui prouocauit n. 26. & seqq. Franc. inc. fin. quast. 57. hoc tit. in 6. Bart. in l. si vt proponis 1. numer. xj. C. quomod. & quand. iud. quia ea quæ veniunt in vno iudicio incidenter, si plene non examinantur, non nocent in alio. l. à Diuo Pio §. si super rebus ff. de re iud. l. sed si ante ff. de except. l. pen. ff. de his qua sui vel alien. iur. sunt Myns. obs. 77. cent. 2. & obs. 63. cent. 1. Aut principaliter, & de per se petendo sententiam pronanciari nullam, l. 1. ff. qua sent. sine appell. rescind. Myns. obs. 91. cent. 5. officio iudicis nobili, c. fin. de off. iud. & ibi gloss. 1. de ferijs in fine princ. & ibi gloss. in verb. infirmabitur Bart. in l. 1. num. 14. C. quand. prouoc. non est necess. vel a cōtione in factum, vsque ad 30. annos. 35. quast. 9. in summa & ibi glo. in fine Put. decis. 188. num. 4. lib. 2. Incipitque pendere à tempore commissionis, non citationis,

Achil. dec. 2. de integ. restit. l. vbi captum ff. de iud. l. pen. in princ. vers. sed etsi post susceptum ff. de iuris. om. iud. eaque pendente non currunt agenti de nullitate, tempora appellationis interponendæ, aut prosequendæ, si probabili ratione mouetur, tecus si improbabili & temeraria; Franc. in c. dilecto num. 13. hoc tit. & ibi Prapof. num. 22. las. in l. contra maiores num. 8. & ibi Castr. num. 3. C. de inoffic. testam. Rot. diuers. decis. 81. num. 3. part. 2. Si prima sententia, quæ nulla ꝑ dicitur, lata est à delegato, de 73 nullitate non ipse, sed superior cognoscit. l. si vt proponis la 2. C. quom. & quãd. iud. & ibi post gl. fin. DD. Pan. in c. qualiter & quando el. 1. de accus. vbi pulchre distinguit gloss. in l. cum querebatur ff. de re iud. Si ab ordinario iudice lata sit, & principaliter petatur, quod iterum sententietur, sicque nullitas veniat incidenter, idem ipse iudex debet adiri, l. si preces C. quom. & quand. iud. & c. l. si accusatoribus C. de accus. l. 1. C. de sent. & interloc. om. iud. nec est necesse, hoc casu super nullitate pronunciare: Bart. in d. l. si vt proponis 1. in fine & in d. l. cum querebatur num. 4. quod si simpliciter & principaliter sententia dicatur nulla, liberum est agere, vel coram primo iudice, vel coram superiore, l. absentem C. de accus. l. 1. §. 1. & 2. ff. qua sent. sine appell. rescind. Fel. in c. in litteris num. 4. & 5. vbi ponit 4. declarat. & duas limis. de off. deleg. Bart. in l. si expressum numer. 12. & 14. ff. hoc tit. Gail. obs. 135. libr. 1. Myns. obs. 92. cent. 5. Iudex aditus præmittit cognitionem super nullitate, antequam possit cognoscere de negotio principali, quia causa nullitatis est præiudicialis: nam si sententia non foret nulla, transisset in rem iudicatam, ex quo non deducitur per viam appellationis, vnde non posset inuito, & excipiente eo, pro quo lata est, amplius de eius iustitia cognoscere: & processus super negotio principali, non definito articulo nullitatis, esset nullus; quod

quod iudex antequam de nullitate cognoscatur, non posset esse certus, an sit iudex; Bartol. in d. l. cum querebatur numer. 2. 3. & 4. ff. de re iud. & in d. l. si vt proponis la. 1. numero sexto, Franc. in cap. dilecto numer. 25. hoc tit. Qua cognitione præmissa, non solum poterit super nullitate pronunciare, sed etiam super causa principali; l. absentem C. de accus. l. 1. §. 1. & 2. ff. qua sent. sine appell. rescind. quia sicut causa appellationis, docto de ea, deuoluit totam causam ad superiorem, vt possit sententiam reformare etiam ex noua causa, l. 1. in princ. ff. hoc tit. l. eos. C. eod. l. per hanc C. de temp. & reparat. appell. ita causa nullitatis deuoluit totam causam ad superiorem, vt possit primam sententiam reformare, Bart. in l. si expressum numer. 14. & 15. ff. hoc tit. Franc. in c. dilato numer. 24. eod. Bart. in d. l. si vt proponis 1. numer. 4. C. quom. & quand. iudex & c. Gail. obser. 127. lib. 1. & confirmare, Caputaq. decis. 114. part. 3. Dic. in rub. huius tit. numer. 34. & seqq. Myns. obs. 72. cent. 3. & obs. 63. cent. 4. ex eisdem actis, quando nullitas respicit solum sententiam, gloss. in d. l. si vt proponis 1. in verb. denuo gloss. fin. in d. l. si expressum & ibi Ioannes Imola numer. 9. vt quia forte die feriata fuit lata sententia, vel non fuit condemnatus Procurator, l. 1. C. de sent. & interlocut. & c. Myns. obs. 39. cent. 2. vel non fuit expressa quantitas: l. fin. C. de sent. qua sine cert. quant. & c. si nullitas respicit vniformiter acta, & sententiam, vt pote litigatum est cum minore non habente cura orem, omnia acta sunt reintegranda: d. l. cum querebatur & ibi gl. ff. de re iud. quandoque nullitas respicit partem actorum, & sententiam, verbi gratia, decessit reus post litem contestatam, & processum est contra mortuum ad sententiam, & acta, à die quo est mortuus sunt nulla, l. pen. & fin. ff. qua sent. sine appell. rescind. & ideo acta quæ nulla sunt, debent de nouo seruari, gl. in d. l. si vt proponis 1.

& ibi Bart. & DD. Et non est necesse seruare terminos nouos de per se, aut sententiare in causa nullitatis, vt sentit Bart. in d. l. si vt proponis 1. C. quom. & quand. iudex & c. in principio & in d. l. cum querebatur num. 4. ff. de re iud. sed sufficit terminos seruari in negotio principali, Bald. in l. eos §. ne temere autem sub num. 1. C. de appell. & c. Mar. Socin. in c. quoniam contra num. 75. versu. octuagesimo fallit vt lite non contestata & c. Myns. obs. 63. cent. 4. Ac vna & eadem sententia potest iudex pronunciare super nullitatibus, & negotio principali, etiam quod diceretur in commissione primitus, & ante omnia de nullitate cognoscas; Achill. post Franc. in c. dilecto hoc tit. decis. 16. de reser. Myns. obs. 63. cent. 4. vbi distinguit, nisi pars petat omnino prius super oppositis nullitatibus pronunciari; Bartol. in d. l. si vt proponis 1. in fine Cas. decis. 9. post num. 12. de caus. possess. & propriet. decis. xj. num. 3. & 4. de re iud. Ioan. de Imola in d. l. si expressum numer. 14. circa finem, Quia tunc iudex non potest primam sententiam confirmare, & confirmando faceret iniustitiam, & notoria iniustitia ex actis facit nullitatem: Cas. d. decis. xj. num. 7. & 4. Franc. in c. dilecto num. 25. hoc tit. Bald. in l. tale pactum §. qui prouocauit sub nu. 24. vers. 12. quæro in fine ff. de pact. Bart. in l. cum querebatur n. 2. ff. de re iud. nullitatis causa similis est actioni reali, ideo si sententia fuit dicta nulla simpliciter, non expressa causa aliqua, licet tantum in vna causa fuerit prosecutus, præiudicat sibi in omnibus, secus si vnã tantum causam expellerit in libello, Bart. in d. l. si expressum numer. 6. ff. hoc tit. Bart. in l. 1. numer. 10. C. quom. prouoc. non est necesse, Quandoque nullitas & æque principaliter proponitur cum ipsa appellatione, vt pote appellans in libello appellationis dixit, dico sententiam nullam, & si est aliqua, appello, late Franc. in c. fin. numer. 56. & numer. 60. & seqq. hoc tit. & deserta

deserta appellatione non censetur deserta nullitas, *Franc. in d. c. fin. num. 171. & seqq. Bartol. in d. l. si expressim n. 16.* Limita 1. ¶ quando notorium est non adesse nullitates, *Achil. decis. 15. de rescript. ex d. per Franc. in c. ex ratione in 6. quest. hoc tit.* Secundo limita quia Rota in commissione continente causam nullitatis, & appellationis æque principaliter tenet contra communem, de qua per *Franc. in c. dilecto 58. quest. & Can. hoc tit.* quod deserta vna, deserta sit alia: *Achil. decis. 17. de rescript. Paul. de Castro l. 1. nu. 5. C. quand. prouoc. non est necesse, secus si commissa erat causa appellationis à sententia in possessorio lata, vna cum negotio principali, nam deserta appellatione, non censetur desertum negotium principale; ratio diuersitatis est, quia nullitas & appellatio proueniunt ex eodem fonte, & agitur de facto eiusdem iudicis, quæ rationes non militant in negotio principali, Achil. decis. 17. l. naturaliter §. 1. & ibi post glos. DD. ff. de acq. possess. l. & an eadem §. fin. & ibi DD. ff. de except. rei iud. Tertio limita quando per statutum est præfixum tempus ad appellandum, & dicendum de nullitate, *Put. dec. 188. & decis. 293 lib. 2. Achil. decis. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. & 16. de Constit. Franc. in cap. dilecto 58. quest. in fine hoc tit. Ioan. de Imol. in l. si expressim sub num. 16. circa finem vers. sed certe quod obseruatur & ibi DD. ff. de appell.* Aduertendum est quia pendente appellatione, officium primi iudicis quiescit, *l. 1. ff. nihil nou. appell. pend.* Sed appellatione ¶ deserta, licet causa nullitatis remaneat, iudicis primi officium non impeditur in executione sententiæ, *Bart. in d. l. si expressim, num. 10. & 21. & in l. 4. §. condemnatum ff. de rei iud. Innoc. in c. cum in iure nu. 2. & 3. de off. deleg. Gaill. obs. 35 sub num. 7. lib. 1. Mynf. obs. 64 cent. 4. nisi ex parte eius, qui proponit nullitatem, nihil sit probandum: aut quia dicit non fui citatus, non fuit meus Procuro-**

rator, *d. l. 4. §. condemnatum l. si cum nulla ff. de re iud. l. 1. C. de execut. rei iud. l. licet. C. de procur. Aut si quid probandum sit, possit probari incontinenti, l. iudicati C. si ex fals. instrum. l. prætor §. Marcellus ff. de re iud. Aut nullitas resultet ex iisdem actis, *Alex. in l. 4. §. condemnatum num. 7. & seqq. l. si cum nulla ff. de re iud. l. 1. C. de execut. rei iud. Caputaq. decis. 264. part. 2. Rot. diuers. decis. 666. num. 3. part. 1. In Romana Curia ¶ attenduntur nullitates quatuor, citationis omittæ, (quod intellige de deuolutiua tantum) *Achil. decis. 4. de dolo & contum. c. si. de dolo & contum. c. 1. eod. tit. in 6. & vtrouque Can. mandati, iurisdictionis, & notoriæ iniustitiæ, quæ probatur ex eo; quod sententia non iustificatur ex actis: c. inter ceteras & ibi Fel. num. 10. de re iud. l. si pars & ibi Angel. in fine num. 1. ff. de inoff. testam. Greg. xv. decis. 330. num. 3. & 4. quæ dicuntur nullitates insanabiles: reliquæ nullitates processus, ante latam sententiam sanantur, vt dictum est in tit. de iudic. Nullitas citationis ad producendum omnia, dicendum contra producta, *Put. dec. 114. lib. 1. c. dilecti & ibi post gl. 1. Can. de iud. Mynf. sing. obs. 27. cent. 1. & obs. 93. cent. 1.* Item ad sententiam, per commissionem sanantur, *Cas. decis. 4. de rescript. add. marg. ad d. deci. Put. 114. lib. 1. Staphyl. de signat. l. iust. §. postremo quoad. nisi citatio ad sententiam fuerit circumducta; quia non fuit seruatus terminus, nec per actorem accusata contumacia partis aduersæ non comparentis, *Cas. decis. xj. num. 2. & 9. de re iud. l. as. in l. properandum §. et si quidem n. 7. C. de iud. per illum textum Alex. in l. si finita §. Iulianus n. 24 post Bart. ff. de damn. infict. In Camera quoque Imperiali nullitate processus non attenditur de meritis causæ principalis constet de meritis solet diffiniri, *Mynf. sing. obs. 93. cent. 5.* Qui in beneficii vel alia quavis causa, contra se in petitorio vel possessorio tres sententias reportauit, ad agendum*****

78 dum de nullitate † ipsarum, vel alicuius
 ex eis, nullatenus admittitur, donec huius-
 modi sententiæ plenariæ fuerint executioni
 mandata, Clem. vi. *calumnijs de re iud. & ibi glo.*
 & DD. sed neque tertius earum executionem
 potest impedire, nisi ante sententias se
 opposuisset, & suum interesse declarasset,
 Rot. *decis. 9. de re iud. in antiq. Innocent. in c. quod*
super n. 3. & seqq. & ibi Host. & Can. de re iud.
 Clem. i. & ibi Zab. n. 5. & Can. de re iud. excipe
 si daretur de nullitate ex defectu iurisdic-
 tionis iudicis, Zab. in d. *clem. vi. calumnijs num. 6.*
 vers. *exto quarto & ibi Can. Alex. in l. 4. §. con-*
demnatum n. 6. ff. de re iud. Cresc. decis. 2. 2. eod. vbi
ponit vnam limit. aut ex eo quod essent latae
in causa restitutionis post lapsum quadri-
ennij: vel quia latae post inhibitionem, dum-
modo constet ex eisdem actis, Alex. in d. §.
condemnatum num. 6. Achil. decis. 2. de re iud. aut
lata sit contra defunctum. & tunc in rerum
natura amplius non existentem, l. in summa
§. fin. ff. de re iud. l. pen. ff. que sent. fin. app. re iud.
C. si decesserit ff. qui satisd. cog. Myns. obs. 85. cent. 1.
 Aut etiam pro tunc defuncto, las. in l. eius qui
 in prouincia §. quod si stipulatus num. 1. ff. si cert.
 per. vbi limitat 2. modis l. Neratius & ibi Dec. &
 DD. ff. de reg. iur. Myns. d. obs. 85. dicens in Camera
 Imp. pro firma haberi, nisi fauore libertatis aut
 ecclesiæ, l. cum quasi in princ. ff. de fideic. liber.
 Bald. in l. vnica §. in primo num. 17. C. de cad. toll.
 aut à iudice sciente contra absentem ex iur-
 isto impedimento, l. quasi sum ff. de re iud. Myn-
 79 sing. obs. 57. cent. 4. Recusari non potest † iu-
 dex ordinarius de iure civili, sed si apparet
 suspectus, ipsi est episcopus sociandus, Auth.
 si vero contigerit C. de iud. Myns. sing. obs. 52. cent. 2.
 Aut iuxta communem totius orbis Chri-
 stiani interpretationem, alius quispiam bo-
 nus vir, Couar. pract. cap. 26. num. 1. Iure ca-
 nonico tam ordinarius quam delegatus,
 possunt tanquam suspecti recusari, cap. suspi-

cionis de offic. deleg. c. cum speciali c. secundo requi-
 ris hoc tit. c. 4. de for. compet. Gail. obs. 33. lib. 1.
 Myns. obs. 63. cent. 3. etiam Cardinalis legatus
 à latere, c. ad petitionem de accus. à procuratore
 habente speciale mandatum, quia causa
 suspicionis residet in animo, Caputq. *decis.*
 168. part. 1. Paris. *cons. 31. num. 112. vol. 1. plures*
cumulans Greg. xv. dec. 368. num. 1. & ibi annot.
 Iustæ causæ † reculationis expressæ in iure 80
 sunt, lis cum iudice, c. cum super & ibi post gloss.
 Pan. num. 3. Fel. num. 3. de offic. deleg. arg. l. propter
 litem ff. de excus. tut. Franc. in c. postremo sub nu-
 mer. 20. in 38. causa & ibi Præpos. num. xi. in 37.
 causa hoc tit. si iudex habet similem causam,
 c. causam 2. de iud. familiaritas aduersarij cum
 iudice, c. insinuante ff. de off. deleg. interesse se-
 cundarium, licet regulariter non sit in consi-
 deratione, tamen facit, quod iudex tan-
 quam suspectus ex tali interesse possit recu-
 sari: c. cum R. Canonicus & ibi Pan. num. 2. & 5.
 & ibi Can. de offic. deleg. Rot. dec. 93. part. 1. diuer.
 si delegatus necessarius sit in testem, c. dilecto
 de testib. & alia enumerata per Ioan. Andr.
 in c. legitima hoc tit. in 6. Pan. in c. insinuante de off.
 deleg. Franc. in c. postremo num. 20. vbi recenset
 quadraginta causas & ibi Præpos. num. xi. hoc
 tit. Ceteræ causæ reculationum in casibus à
 iure non expressis, relinquuntur arbitrio
 iudicis, & admittuntur etiam causæ leues,
 Pan. in c. cum speciali num. 7. & ibi Felin. & Can.
 hoc tit. Rot. diuers. dec. 2. numer. 10. & 13. part. 2.
 Franc. Marc. dec. 324. p. 2.

Recusatio † opponi debet in principio, 81
 dictum est supra tit. de except. Gail. obs. 33. n. 11. li-
 bro 1. Couar. pract. c. 26. num. 2. & seqq. Mynsing.
 obs. 59. cent. 4. quia post litem contestationem,
 l. apertissimi C. de iud. aut primum actum, qui
 habet effectum litem contestationis in sum-
 marijs, Bart. in l. nulla C. de procur. & ibi DD.
 non nisi ex noua causa iudex potest recusari,
 las. in l. apertissimi sub num. xi. & 12. C. de iud. gl.

in c. infirmante in verbo consenseris de offic. deleg.
 82 *Azib. decis. 1. de except.* Iudex ꝛ ordinarius suspectus potest recusari, licet causam delegauerit in rotum, antequam fuerit recusatus, ex quo apud eum remanet iurisdicatio, cum possit eam reuocare, quando vult, *l. iudicium soluitur ff. de iud. Franc. in cap. iudex sub num. 7. vers. ex quo tene de offic. deleg. in 6.* Iudex
 83 à sede ꝛ apostolica datus suspectus, potest licite vices suas committere, antequam recusatō contra ipsum proponatur, & si in totum commiserit, recusari vltterius, aut facta per ipsum commissio impugnari nequibit, quod posset, si sibi de iurisdictione aliquid referuasset, aut si delegationem facere non vellet, *d. c. iudex de offic. deleg. in 6.* De iure civili
 84 sufficit delegatum iurare ꝛ suspectam, *l. as. in l. apertissimi num. 20. & seqq. C. de iud. de iure canonico ordinarium, aut delegatum à Papa vt suspectos recusans, debet causam suspicionis coram iudice allegare, ac præstito iuramento quod recusatō calumniose non proponatur, cum aduersario, vel si aduersarium non habet, cum iudice communiter arbitros iuris eligere, vel si conuenire non possint, ipse vnum, & alius alium eligit, quibus iudex potest terminum certum præfigere, intra quem de causa suspicionis cognoscant, & si nequiverint in vnam conuenire sententiam, tertium aduocent vt quod duo ex ipsis decreuerint, robur obtineat, causa non probata, aut elapso termino arbitrīs dato, iudex in causa principali procedit: *c. cum speciali c. secundo requiris hoc tit. c. legitima eodem in 6. Couarr. pract. quest. cap. 26.* ea probata, si iudex ordinarius fuerit recusatus, etiam si desuper fuit pronūciatum, *Franc. in cap. iudex post nu. 3. & in c. si is cui in fine de offic. deleg. in 6. Pan. in c. si quis contra clericum num. 1. & num. 14. & seq. de for. compet. Pan. in d. c. cum speciali num. 27.* potest dare delegatum parti-*

bus non suspectum, aut si actor hoc refugerit, deputare aliquem qui partes sibi mutuo consensu iudicem compellat eligere, cuius sententiam poterit ordinarius, per se mandare executioni, *c. si quis contra de foro compet.* Delegatus à sede apostolica post recusatōnem propositam committere non potest alteri, nisi de reculatoris assensu procedat, sed eo volente hoc potest, etiam si recusatō eadem iam sit probata, *d. c. cum speciali in fine princ. d. c. iudex vers. 1. & ibi gloss. in verbo reculatoris, vel de consensu vtriusque partis, gloss. in d. c. cum speciali in verbo de reculatoris & ibi Canon. dummodo pronūciatum non fuerit super ea, ex tunc enim, cum omnino iudex esse deficiat, nulla etiam cum reculatoris, aut partium assensu potest fieri per eundem commissio, *d. c. iudex vers. fin. & ibi Canon.* sed remittit causam ad superiorem inuitis partibus, *d. c. cum speciali in fine princ. & ibi Ioan. Anr. Sententia, qua iudex declaratur suspectus, est interlocutoria, per quam extinguitur in totum iurisdicatio delegati, ita vt eam etiam de consensu partium exercere non possit, & priuatur ordinarius exercitio iurisdictionis, & cognitionis causæ principalis, *Gemin. in d. c. iudex num. 8. in fine & ibi Franc. numer. 3. Anr. num. 4. in fine & num. 5. in 7. notab.* Quando ꝛ plures sunt delegati à sede apostolica, si 85 cum clausula, quod si ambo interesse non possint, alter eorum in causa procedat, vel simili; causa recusatōnis proponenda est coram ambobus, & probanda est coram collega non recutato, & non coram arbitris viris; quia ex vi dictæ clausulæ, cognitio ipsius causæ ad eum pertinet: vbi vero non est dicta clausula, vel similis in rescripto, debet super hoc ad arbitros haberi recursus, *c. si contra de offic. deleg. in 6.* Quando recusatatur ꝛ subdelegatus à delegato Papæ, qui 86 sibi aliquid referuauit de iurisdictione, causa recula-**

recusationis coram subdelegante est probanda. *c. super quæstionum §. fin. de off. deleg.*
 87 Quando delegatus † ab episcopo, vel officialis episcopi recusantur, causa recusationis coram ipso episcopo est probanda. *d. c. si contra in fine. idem iuris si vicarius episcopi recusatur, Pan. in repet. d. c. si quis contra nu. 20. & 21. & ibi Can. Locus iudicij, d. c. cum R. Canonicus d. off. deleg. & ibi late Fel. ampliat & limitat. & † Notarius possunt tanquam suspecti recusari absque expressione causæ, & sufficit solum iuramentum, Rot. diuers. dec. 93. nu. 3. & det. 604. part. 1. per rationem l. apertissimi C. de iud. Anch. cons. 263. Alex. cons. 104. nu. 89 mer. 2. & 3. & seq. vol. 5. Recusatio parit † nullitatem actorum ipso iure ex communi opinione Doctorum, Franc. in d. c. iudex post n. 4. & seqq. & ibi Can. Gail. obs. 33. n. 12 & seqq. lib. 1. Myns. obs. 59. post prin. cent. 4. Sed Rota solita est seruare opinionem Innocentij in c. cum speciali num. 6. hoc tit. tenentis processum nõ esse ipso iure nullum post recusationem, nisi appelletur ab vltiori processu in scriptis: Rot. diuers. dec. 563. num. 1. & 2. part. 1. & fufius dec. num. 6. & seqq. part. 2. Achil. dec. 1. de except. Franc. in c. cum speciali num. 6. num. 47. & Can. de appell. c. legitima & ibi Franc. sub nu. 3. & Can. de appell. in 6. imo quando sunt dati iudices duo in solidum, & eorum alter est recusatus, proceditque simul cum non recusato, processus tenet, Achil. dec. 2. de except. Dec. post Pan. in c. cum speciali numer. 29. & seqq. hoc tit. & ibi Franc. num. 47. & Can. communiter, Appellatione interposita per recusatorem, processus coram iudice nõn recusato infirmul cum recusato non tenet. cum super & ibi Abb. Felin. & DD. communiter de offic. deleg. etiam recusans non fuerit prolequitus appellationem, Achil. dec. 3. de except. Franc. in d. c. cum speciali num. 47. in fine & in c. interposita num. 2. hoc tit. Lap. alleg. 9. num. 9. aut expresse appel-*

lationi renunciauerit, Bellam. decif. 622. & 623. c. licet de sent. excomm. in 6. & ibi post gloss. 2. Can. Limita 1. quando iudex recusatus proccederet in causa de consensu recusantis, expresso vel tacito, Franc. in d. c. iudex numer. 7. vers. quam tamen limita per illum text. Cas. decif. 9. numer. 7. de re iud. Greg. xv. dec. 292. numer. 1. & ibi late annot. & dec. 368. numer. 2. & ibi annot. Limita 2. quando exceptio recusationis est notorie iniusta, Franc. in d. c. iudex num. 7. vers. secundo limita Cas. d. dec. 9. num. 8. Limita 3. quando electi fuerunt arbitri, & in termino eis à iudice præfixo nihil fuit circa recusationum causas probatum, ita vt prætendi possit valide processum fuisse ad vltiora, d. c. cum speciali & alijs supra alleg. Relatio est † 90 quando index de iure dubitans, refert causam ad principem vel præsidem de iure consulens: de facto consulentibus superior consilium non impartitur, l. cum quem §. iudicibus ff. de iud. l. 1. C. de relar. l. 1. in princ. vers. quæsitum ff. hoc tit. quia ea res nonnunquam infamans, & materiam gratiæ vel ambitionis tribuit, d. §. iudicibus & ibi gloss. fin. Fieri debet † postquam est conclusum, in causa lapsu omnium terminorum, vel consensu partium, & tunc ex actis elicitur punctus dubius, l. super C. de relar. Relationis † series debet 91 comprehendere omnes omnino causas, vt recitata consultatione propemodum actorum recensione opus non sit, l. fin. C. de relar. acta necessario sunt locianda, d. l. fin. in fine, & litigatoribus prius exemplum relationis est exhibendum, vt vel allegationibus repellatur, vel probeatur assensu, quia non statuitur verbis consultationis ipsius iudicis, d. l. 1. & ibi Bald. enumerat octo requisita & d. l. super C. de relar. c. intimafti hoc tit. & ibi Pan. tradit modum consultationis partibus presentibus consentientibus aut altera absente. Quæ requisita † non 92 sunt seruanda, quando iudex refert nego-

tium superiori ex natura ipsius causæ referuata superiori, c. maiores de bapt. c. vt debuit hoc tit. quia causa relinquatur auditorio principis, aut quando fit relatio virtute delegationis factæ à principe, qui delegauit causam cognoscendam, & instruendam, & instructam remittendam ad eum, vel simpliciter commisit, vt intra certum tempus causa remitteretur, instructa, vel non instructa, vel ita commisit vt delegatus, si de partium voluntate fuerit, pronunciet, vel ad superiorem causam remittat, c. ex parte cl. 3. de rescr. quia totus processus remittitur ad superiorem, Pan. in d. c. intima si n. 2. hoc tit. & ibi Can. Pendente relatione iudicis officium conualescit. A pronuntiatione de principe consulendo non appellatur, quia per eam nemo grauatur: l. i. §. questum ff. hoc tit. & ibi Bart. n. 5. ab ipsa relatione † siue litteris, quæ mittuntur principi pro consilio, potest appellari, (si iudex in eis mendacium inseruerit, vel veritatem tacuerit) cum expressione causæ grauaminis sicut in appellatione ab interlocutoria, d. l. i. §. questum & ibi gloss. in verb. non esse appellandum in fine & Bart. sub n. 5. ff. hoc tit. A sententia † lata secundum consilium seu rescriptum principis potest appellari, siue pars appellans non consensit relationi siue consensit, & fuit decepta in tenore relationis, siue etiam consenserit non decepta, vt causa reparatur ex nouis probationibus seu allegationibus, Bart. in d. §. questum n. 5. & 6. & ibi DD. communiter l. eos §. i. C. h. ut.

De clericis peregrinantibus.

Titulus XXIX.

S V M M A R I A.

- 1 Itineris arreptio ad summum Pontificem habet se instar appellationis.
- 2 Suspendit iurisdictionem iudicum ordinariorū.
- 3 Iudicis delegati à sede apostolica si reus ante no-

titiam delegationis, vel citationis à delegato decreta iter arripuit.

- 4 Prelati quicumq; ad Romanam Curiam veniunt, papale palatium primitus visitant, & nullatenus recedunt, nisi obtenta licentia.
- 5 Pena laicorum dominium temporale obimentium capientium aut detinentium clericos, ne citati ad sedem apostolicam, ad ipsam venire valeant.

ARREPTIO itineris † ad summum Pontificem, habet se instar appellationis, & constituit peregrinantem sub eius protectione, & operatur eundem effectum, quem appellatio; c. cum olim in fine de dol. & contum. quia contra proficiscentem ad sedem apostolicam nihil est innouandum: c. dilecti filij 2. de appell. & ibi post gloss. Can. Et quidquid post iter arreptum sublatum, vel subtractum est, debet ei restitui: c. vnico h. 2. & ibi Can. c. si quis Romipetas cum cc. seqq. 24. quest. 3. concordat. l. i. C. si per vim vel alio modo absit perturb. possess. quando verbo appellatum est, iter arreptum ad urbem, non habetur pro petitione apostolorum, c. ab eo & ibi gloss. in verb. vadat de appell. in 6. Suspendit † iurisdictionem iudicum ordinariorū, d. c. dilecti cl. 2. Quibus districtius inhibetur, ne cōtra officiales curiæ Romanæ, quocumque nomine nuncupentur, & in obsequijs summi pontificis, & sedis apostolicæ existentes, nec non quoscumque alios pro suis, & eorum causis, vel negotijs prosecutionis ad sedem præactam venientes ac in ea, durante negociorum & causarum huiusmodi prosecutione, moram trahentes, & recedentes ab ea, procedere, aut in eos excommunicationis & c. aut priuationis officiorum, vel beneficiorum, seu quamuis aliâ sententiam promulgare præsumant: si contrafecerint singuli processus, & sententia, & quæcumque inde secuta, irrita, nulliusque roboris